ÅRSBERÄTTELSE 2019

FREDSTEATER I SÄLEN

VI KICKSTARTAR VÄRLDSFREDEN

VAPENEXPORTEN TILL TURKIET STOPPAD

PROTESTER MOT VAPENMÄSSOR

SVENSKA FREDS OCH SKILJEDOMSFÖRENINGEN

SVENSKA FREDS 2019

INNEHÅLL

Året som gått: "Vi vet att förändring är möjlig" *3*

2019 i korthet: Från fredsteater till stopp för vapen-export till Turkiet *4*

Vapenmässor i Älvsjö och Abu Dhabi: Protester satte press på politiker *6*

Pacifistisk teater: Ned med vapnen! *8*

Lokalt fredsarbete: Göteborg kan bli första stad i Sverige mot kärnvapen *10*

Vi crowdfundar världsfreden *12*

Vår utveckling i siffror *13*

Svenska Freds styrelse 2019 ..... *14*

Nätverk för fred *16*

Förvaltningsberättelse *17*

Revisionsberättelse *42*

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen är en förening för människor som är övertygade om att konflikter kan lösas utan våld och att krig kan förebyggas genom samarbete, ekonomiska medel och diplomati. Vi arbetar för hållbar fred genom att sprida kunskap, bilda opinion och påverka politiker.

Redaktör: Ingrid Heller, ingrid.heller@svenskafreds.se
Ansvarig utgivare: Karin Wall Härdfeldt, karin.wall.hardfeldt@svenskafreds.se
Adress: Polhemsgatan 4, 112 36 STOCKHOLM
Tryckeri: Ljungbergs tryckeri, Klippan
Omslagsbild: Robert Fux i rollen som Marta i "Ned med vapnen!", foto: Julius Aspman Media
Om inte annat anges är fotona i årsberättelsen tagna av medarbetare på Svenska Freds.

"VI VET ATT FÖRÄNDRING ÄR MÖJLIG"

"Varje våldshandling kränker någons rätt. Och förr eller senare försöker den förorättade göra sina anspråk gällande och en ny konflikt bryter ut. Så bär varje krig inom sig fröet till ett nytt".

ORDEN ÄR fredsaktivisten Martas, i pjäsen Ned med vapnen!, skriven av Bertha von Suttner 1889 och dramatiserad av Stina Oscarson för Kulturhuset Stadsteatern 120 år senare. Orden inledde också året för Svenska Freds när vi bjöd in till en platsspecifik uppsättning av pjäsen på vårt hotellrum under Folk och Försvars rikskonferens i Sälen. Publiken bestående av journalister, försvarspolitiker och forskare var överraskade och djupt berörda, och många stannade kvar för att prata. Ett viktigt mål med att spela pjäsen där och då var att bredda den säkerhetspolitiska debatten till att handla om mer än det snäva militära perspektivet.

FÖR VI LEVER i en tid hårt präglad av uppfattningen att militär upprustning och avskräckning är de mest effektiva metoderna för att bygga fred och säkerhet. Under året har försvarsberedningen föreslagit den största satsningen på det militära försvaret sedan början av 1950-talet. Bara under 2019 gick 56 miljarder kronor av statsbudgeten till det militära försvaret - fem gånger mer än vad som investerades i klimat och miljö. Klimatet är i allra högsta grad en fråga om mänsklig säkerhet - utan ett hållbart klimat ingen hållbar fred. Under året uppmärksammade vi klimatet som fredsfråga och deltog bland annat i en manifestation för Amazonas till stöd för de människor som drabbas av bränderna som bröt ut i slutet av sommaren. Vi fortsatte också vårt arbete för nedrustning och mot svensk vapenexport. Under 2019 kom flera viktiga avslöjanden kring hur svenska vapen används i det brutala kriget i Jemen. I februari reste vi till världens största vapenmässa, i Förenade arabemiraten, för att granska och dokumentera vapenindustrins marknadsföring.

"Klimatet är i högsta grad en fråga om mänsklig säkerhet"

Saab var ett av de företag som var på plats. Trots den svenska regeringsöverenskommelsen om att inte exportera krigsmateriel till de krigande parterna i Jemen får exporten fortsatt stöd av den svenska ambassaden.

I DEN POLITISKA debatten framstår det ofta som att det inte finns någon möjlighet att påverka svensk vapenexport. Men det stämmer inte - om den politiska viljan finns så går det. Ett tydligt exempel på det är beslutet i oktober om att stoppa den svenska vapenexporten till Turkiet. Beslutet - som föregicks av en intensiv debatt där Svenska Freds var mycket aktiva - öppnar dörrar för andra liknande beslut framöver. Det är hoppfullt. För precis som i fallet med Turkiet så krävs politisk vilja för att stå upp för det hårt drabbade jemenitiska folket. Det borde vara en absolut självklarhet att stoppa vapenexporten till de krigförande parterna i Jemen som alla, enligt FN, kan ha begått krigsbrott. 2019 var också året då vi drev på för att Sverige ska skriva under FN:s kärnvapenförbud. Trots att användandet av massförstörelsevapen vore fullständigt förödande för mänsklighetens existens och det folkliga stödet för en anslutning är starkt, har Sveriges regering inte skrivit på förbudet. Men vi tar med oss arbetet för en svensk anslutning in i det nya decenniet.

FÖRÄNDRING ÄR möjlig - det vet vi. Som världens äldsta fredsförening har vi nått många viktiga delmål i kampen för hållbar fred. Under det senaste decenniet skrevs ett demokratikriterium in i regelverket för svensk vapenexport, Sverige förbjöd klustervapen, världens första globala regelverk för vapenhandel (ATT) trädde i kraft och Sveriges militära samarbetsavtal med Saudiarabien avbröts. Nu ligger ett nytt årtionde framför oss - och vår röst för en fredligare värld behövs mer än någonsin. För som fredsaktivisten Marta säger: "Men vartill tjäna detta vapenskrammel om man ej ämnar angripa? Ned med vapnen!"

Agnes Hellström, Ordförande
Karin Wall Härdfeldt, Generalsekterare

Foto: Ingrid Heller/Svenska Freds

FRÅN FREDSTEATER TILL STOPP FÖR VAPENEXPORT TILL TURKIET

Svenska Freds arbetar utifrån tre övergripande verksamhetsområden: nedrustning, fredsbyggande samt organisation och medlemsrörelsen. Vi har under många decennier bedrivit påverkansarbete och varit en av få röster som enträget lyft frågor som rör fredlig konflikthantering, alternativ till militär upprustning och militära interventioner samt problematiken kring den svenska vapenexporten. Vårt påverkansarbete syftar till samhällsförändring och kräver tid, resurser samt envist och målmedvetet arbete.

De verkliga resultaten av vårt arbete kan ofta ses bäst i ett längre tidsperspektiv än ett år och flera av de viktigaste vinsterna i vår historia är resultatet av omkring tio års envist kampanjande. Här presenterar vi ett urval av alla de aktiviteter Svenska Freds genomfört under 2019 inom våra olika verksamhetsområden.

Foto: Julias Aspman Media

PACIFISTISK TEATER I SÄLEN

Under Folk och Försvars rikskonferens i januari bjöd Svenska Freds in till en platsspecifik version av Kulturhuset Stadsteaterns föreställning "Ned med vapnen!" Pjäsen - som är Stina Oscarsons tolkning av Nobelpristagerskan Bertha von Suttners bok - framfördes utanför konferensprogrammet, på Svenska Freds ordförande Agnes Hellströms rum på Sälens högfjällshotell, och i publiken satt journalister, försvarspolitiker och forskare. Genom pjäsen ville vi bidra till ett mer inkluderande och nyanserat samtal om säkerhet.

SAABS ÅRSSTÄMMA

I april var det dags för vapenföretaget Saabs årsstämma i Linköping. Tack vare vår enda aktie anmälde vi oss som vanligt och åkte dit för att vara en kritisk röst.
Denna gång fick Svenska Freds ordförande Agnes Hellström möjlighet att ställa frågor från talarstolen och tog tillfället i akt och frågade varför Saab marknadsför sig mot Förenade arabemiraten och vilket ansvar Saab tar för att deras produkter kan användas i kriget i Jemen.

EUROPEAN PEACE PROJECT

Tillsammans med över 100 andra europeiska organisationer stod Svenska Freds bakom Save the European Peace Project - en kampanj för att stoppa militariseringen av EU och få EU-länder att sluta exportera vapen till länder i konflikt och istället lägga mer resurser på fredlig konflikthantering.
Under kampanjen uppmanade vi människor att engagegar sig genom att skriva på ett upprop och rösta för ett EU som står upp för fred och mänskliga rättigheter!

PÅ PLATS PÅ FN-MÖTE

I slutet av augusti deltog vi, tillsammans med andra organisationer inom Control Arms, i ett internationellt möte om FN:s vapenhandelsavtal Arms Trade Treaty (ATT) i Genève, Schweiz. Så här sa Svenska Freds generalsekreterare Karin Wall Härdfeldt som var på plats: "Den här typen av möten har stor påverkan på om stora mängder vapen hamnar i krig och konfliktzoner eller ej de kommande åren. Det handlar bokstavligen om liv eller död för civilbefolkningen i Jemen och andra länder där det råder krig".

30 000 SKREV PÅ MOT KÄRNVAPEN

Tillsammans med Greenpeace, IKFF, Kristna Freds och Svenska Läkare Mot Kärnvapen arbetade vi under våren hårt för att Sverige ska underteckna FN:s kärnvapenförbud. Vi startade ett upprop där vi uppmanade allmänheten att skriva på för ett förbud vilket resulterade i 30 000 underskrifter. Svenska Freds lämnade också in ett remissvar till utredningen av konsekvenserna av ett svenskt tillträde till konventionen om förbud mot kärnvapen. I juli kom beskedet om att Sverige inte skriver på. Men vi fortsätter att driva frågan, bland annat genom organisationen ICAN:s upprop för kärnvapenfria städer.

AVSLÖJANDEN OM SVENSKA VAPEN I JEMENKRIGET

TV4 avslöjade i augusti att svenska vapen används i kriget i Jemen. Vi kommenterade avslöjandet i TV4 Nyhetsmorgon och fortsätter att jobba för ett stopp av den svenska vapenexporten till de krigförande länderna i Jemen, bland annat genom flera debattartiklar i dagspress under hösten. Under hela 2019 har vi också drivit en mailkampanj för att sätta press på svenska beslutsfattare att agera och stoppa vapenexporten till de krigförande parterna i Jemen.

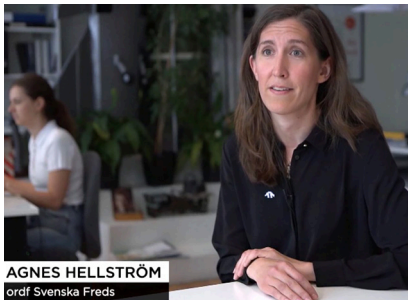

VI CROWDFUNDAR VÄRLDSFREDEN

På internationella fredsdagen lanserade vi kampanjen Kickstart World Peace för att crowdfunda världsfreden och lyfta frågan om hur världens resurser investeras och hur det skulle se ut om vi gjorde annorlunda. I kampanjfilmen, som producerats av Acne, medverkar skådespelerskan Lena Olin som speaker. I samband med lanseringen visades filmen på flera biografer.

STOPP FÖR VAPENEXPORT TILL TURKIET

I oktober tog sig debatten om Sveriges vapenexport högt upp på agendan när Turkiet invaderade norra Syrien. Vi bistod journalister och andra aktörer med fakta och pekade på felaktigheter som förekom. Vi drev också själva på för ett stopp av vapenexporten - i intervjuer men också i egna inlägg på vår webb och i sociala medier. Beslutet om att stoppa vapenexporten till Turkiet kom den 15 oktober och visar tydligt att det går att stoppa också andra vapenaffärer - om bara den politiska viljan finns.

WORKSHOP OM ENGAGEMANG

I oktober träffades medlemmar för att diskutera hur Svenska Freds ska ta fredsengagemanget in i framtiden. Workshopen är del av en större process för att utveckla det ideella engagemanget inom rörelsen. De idéer som diskuterades har tagits vidare i ett förslag till Svenska Freds kongress 2020.

PRIS FRÅN REFUGEES WELCOME

I december fick Svenska Freds pris från Refugees Welcome Sverige för ”insatser under året värda att uppmärksammas”. Så här lyder motiveringen: "I en tid då bränderna är många arbetar Svenska Freds med att inte bara släcka bränder, utan även brandsäkra upp hemmet. Genom att sammankoppla den egna vapenexporten till en rad länder som människor som sökt asyl i Sverige kommer från, belyser man det uppenbara ansvar Sverige bär men också de skyldigheter vi har till människor på flykt."

VAPENMÄSSOR I ÄLVSJÖ OCH ABU DHABI

PROTESTER SATTE PRESS PÅ POLITIKER

Under 2019 har Svenska Freds bedrivit ett intensivt arbete mot svensk vapenexport. Vi har deltagit i samhällsdebatten och varit en källa till saklig information för såväl allmänhet och journalister som politiker. Inte minst i oktober, i den debatt om svensk vapenexport som tog fart när Turkiet invaderade norra Syrien. I mitten av oktober kom beslutet att Sverige stoppar all export av krigsmateriel till Turkiet. En stor framgång och ett viktigt beslut som tydligt visar att det går att stoppa vapenexporten och att ansvaret ytterst är regeringens.

Arbetet mot vapenexport präglades under året också av vapenmässor: den internationella vapenmässan IDEX i Abu Dhabi i februari och tre vapenmässor som ägde rum samtidigt på Älvsjömässan i Stockholm.

IDEX, ABU DHABI

I februari 2019 besökte Linda Åkerström, ansvarig för nedrustningsfrågor på Svenska Freds, Mellanösterns största vapenmässa för att undersöka hur dagens globala vapenindustri marknadsför sig på mässgolvet. För oss är det viktigt att öka öppenheten och transparensen i vapenhandeln där mycket pågår i det dolda och med stor sekretess. Vi vill öppna slutna rum och belysa hur vapenhandeln fungerar för att fler ska kunna bilda sig en uppfattning och ifrågasätta. IDEX står för International Defence Exhibition and Conference. Den hålls vartannat år och över 1 500 företag ställde ut på 2019 års mässa, på en yta mer än tre gånger så stor som Svenska mässan i Göteborg. Svenska Freds har tidigare besökt internationella vapenmässor, men nu var det tio år sedan sist. Den research vi gjorde i Abu Dhabi använder vi på olika sätt i vårt påverkansarbete för att stoppa den svenska vapenexporten. Bland annat publicerades ett bildreportage Blankspot och vi delade med oss av research till andra organisationer internationellt. Så här berättade Linda Åkerström själv om mässan i ett reportage i Svenska Freds medlemstidning Pax våren 2019: *"Keeping People and Society Safe.* Denna slogan är det första som möter besökarna i det svenska krigsmaterielföretaget Saabs monter, framför ett bildspel som visar Abu Dhabis glittrande skyline. Alla de omkring 20 Saabanställda som rör sig runt på mässan har pins med den svenska och emiratiska flaggan och visar tydligt att också de satsar på partnership – och på Förenade arabemiraten. Saabs pressekreterare på plats, Conal Walker, vill dock inte svara på frågor som rör företagets strategi på mässan, hur de ser på

Linda Åkerström på IDEX.

Foto: Linda Åkerström/ Svenska Freds

VERKSAMHETSOMRÅDE: NEDRUSTNING
Svenska Freds arbetar för svensk och global nedrustning, bland annat med sikte på att svensk vapenförsäljning till krigförande stater, icke-demokratier och stater som grovt kränker mänskliga rättigheter upphör. Svenska Freds arbetar också för ett förbud mot kärnvapen.

utvecklingen i regionen eller på vapenexportdebatten i Sverige. Han hänvisar till huvudkontoret i Stockholm.

"Ansvariga politiker lovade att ta fram etiska riktlinjer"

Bara några veckor före mässan öppnade offentliggjordes det så kallade Januariavtalet där S, L, C och MP kom överens om regeringsmakten. Det innehöll, som en av få utrikespolitiska punkter, en om vapenexport. Punkt 70 säger att de fyra partiernas principiella inställning är att inte godkänna vapenexportaffärer till ickedemokratiska länder som deltar militärt i Jemenkonflikten så länge konflikten pågår. Förenade arabemiraten är en av de stater som under Saudiarabiens ledning sedan mars 2015 deltar i omfattande bombningar av och blockad mot Jemen. Förenade arabemiraten är en federation av sju emirat och klassas i demokratiindex som en ofri, auktoritär regim."

ÄLVSJÖMÄSSAN, STOCKHOLM

I maj 2019 ägde en annan internationell vapenmässa rum, på Stockholmsmässan i Älvsjö. Bland de medverkande fanns flera vapenföretag som tillverkar kärnvapen och företag vars vapen används mot civila i kriget i Jemen. Tillsammans med många engagerade medlemmar och fredsaktivister protesterade vi mot att Stockholms stad upplät sina lokaler till djupt oetiska företag. Vi förde dialog med kommunpolitiker, var på plats utanför mässan för att informera förbipasserande om vad som pågick och medverkade i ett flertal olika artiklar och radiointervjuer där vi krävde att Stockholms stad tar fram etiska riktlinjer som kan stoppa framtida vapenmässor. I debatten som följde lovade ansvariga kommunpolitiker att arbeta för att ta fram etiska riktlinjer som ska hindra uthyrning av stadens lokaler till vapenmässor framöver.
Så här sa Svenska Freds ordförande Agnes Hellström i en intervju med SVT i maj:
"Stockholms stad borde omedelbart ta fram en policy kring deras lokaler som liknar den de har kring investeringar, där de avråder från investeringar i företag som håller på med vapenproduktion. Förra året var en av mässorna i Glasgow men det ledde till så stora protester att staden där bestämde att inte arrangera den typen av mässor igen. Så ju mer vi kan begränsa marknaderna och möjligheterna att synas för den här sortens företag, desto större effekt kan det få."

PACIFISTISK TEATER

NED MED VAPNEN!

I januari varje år bjuder Folk och Försvar in till en rikskonferens i Sälen för att under några dagar diskutera Sveriges försvars- och säkerhetspolitik. Svenska Freds har under flera år efterlyst ett mer inkluderande samtal där andra perspektiv än den militära synen på säkerhet lyfts i debatten. För att bidra till en mer nyanserad bild av säkerhet tog Svenska Freds initiativ till att bjuda in skådespelaren Robert Fux för en specialuppsättning av Stina Oscarsons tolkning av Nobelpristagerskan Bertha von Suttners bok ”Ned med vapnen”.

Pjäsen hade tidigare satts upp på Stadsteatern i Stockholm men nu fick en publik bestående av journalister, försvarspolitiker och forskare chansen att komma till Svenska Freds ordförande Agnes Hellströms hotellrum för en unik upplevelse.
– Målet med föreställningen var att väcka publikens tankar kring de militaristiska grundantaganden som ofta tas för självklara. De största hoten mot oss och planeten idag kan inte mötas med militära medel, säger Agnes Hellström.

ROBERT FUX SPELADE alla rollerna i pjäsen om den österrikiska officersdottern Martha vars liv präglas av krig och död. Martha börjar ifrågasätta de rådande normerna kring militarism och könsroller men hennes tankar tas inte på allvar av hennes samtid och hon blir avfärdad som naiv.
– Bertha von Suttners analys från 1889 är fortfarande aktuell då det är samma retorik och tankemönster som dominerar den säkerhetspolitiska debatten vi ser här i Sälen idag, säger Agnes Hellström.
Föreställningen väckte stor uppmärksamhet och flera stora medier, bland annat Sveriges Radio och Aftonbladet rapporterade om tilltaget. Aftonbladets ledarskribent Anders Lindberg skrev så här i en ledare i januari 2019:
"Ett sus gick genom rummet när Marta Althaus slog upp fönstret på vid gavel.
Ned med vapnen, ropade hon ut i mörkret.Det är lite oklart om deltagarna i Folk och försvars rikskonferens på Sälens högfjällshotell hörde henne. Men Svenska Freds teaterföreställning var en av de bästa programpunkterna, förutom då att den inte var med i programmet utan hölls i ett hotellrum."

NED MED VAPNEN FORTSATTE att spelas på Kulturhuset Stadsteatern under 2019 och i slutet av augusti arrangerade vi ett samtal om nedrustning i anslutning till att pjäsen spelade i Årsta Folkets hus. Samarbetet med skådespelaren Robert Fux, som fick fina recensioner för sin rolltolkning, går längre tillbaka än till arbetet med “Ned med vapnen”. Redan 2010 var han med Svenska Freds på vapenmässa i Indien, något som han beskrev så här i Säkert, ett specialnummer av Pax med fokus på mänsklig säkerhet som utkom i slutet av 2018:
"Jag kommer aldrig glömma vad jag upplevde i New Delhi 2010, det bär jag med mig varje kväll på scenen. Tack Anna Ek, dåvarande ordförande och Linda Åkerström, nedrustningsansvarig på Svenska Freds för att jag fick göra resan ihop med er. Tack Bertha von Suttner för ditt glödande engagemang i fredsfrågan, och tack alla ni som fortsätter brinna i hennes fotspår. Ned med vapnen!"

VERKSAMHETSOMRÅDE: FREDSBYGGANDE
Svenska Freds arbetar för en bredare säkerhetspolitik som utgår från mänsklig säkerhet, där ickevåldsliga och förebyggande metoder prioriteras för en hållbar fred. För hållbar fred krävs en omfattande satsning på fredlig konflikthantering, och att insatser som diplomati, medling, fattigdomsbekämpning och stöd till civilsamhället prioriteras framför militära lösningar.

Foto: Julius Aspman Media

GÖTEBORG KAN BLI FÖRSTA STAD I SVERIGE MOT KÄRNVAPEN

I juli 2019 meddelade Sveriges regering att man inte skriver under FN:s kärnvapenförbud. Det var ett nedslående beslut - men vi ger inte upp. I slutet av året hade 80 länder skrivit under och 34 länder ratificerat konventionen. När 50 länder ratificerat det internationella förbudet träder det i kraft.

Inom Svenska Freds lokalföreningar runtom i landet är det många som engagerar sig för en kärnvapenfri värld. I Göteborg anställdes under året två fredskoordinatörer av lokalföreningen för att samordna arbetet inom nätverket Fredsam där Svenska Freds Göteborg ingår tillsammans med bland annat IKFF Göteborg, Svenska Kvinnors Vänsterförbund (partipolitiskt obundet) och Göteborgs FN-förening.
Koordinatörerna Amanda Liedberg och Ebba Wedel har båda en bakgrund inom globala utvecklingsstudier vid Göteborgs universitet.

EN FRÅGA SOM de arbetat mycket med under hösten är det internationella nätverket ICAN:s stadsupprop mot kärnvapen. Kampanjen syftar till att städer runtom i världen ska sätta press på sina regeringar att ansluta sig till FN-konventionen om ett kärnvapenförbud.
Amanda Liedberg och Ebba Wedel har haft ansvar för att mobilisera aktivisterna i Göteborg för att dels få kommunpolitikerna att fatta beslut om att ansluta staden till organisationen ICAN:s stadsupprop, dels väcka uppmärksamhet för kärnvapennedrustning i stort.

"Vi uppmanar Göteborgs politiker att ställa sig på rätt sida av historien."

– Vid kalla krigets slut var det många som började se kärnvapen som en ickefråga. Men så är det verkligen inte. Frågan är lika aktuell idag – eller kanske ännu mer aktuell med tanke på hur världen ser ut med politisk oro och upprustning, säger Amanda Liedberg.

UNDER HÖSTEN startade lokalföreningen i Göteborg bland annat ett medborgarförslag som samlade in långt över de 200 underskrifter som krävs för att kommunen ska ta upp förslaget till diskussion. Lokalföreningen har också skrivit debattartiklar och intervjuats i lokal media. Svenska Freds Göteborg var också med och arrangerade en fredsfest i början av december i samband med att Beatrice Fihn, generalsekreterare för ICAN, besökte Göteborg för att vara med i arbetet för att staden ska ta ställning mot kärnvapen.

FREDSFESTEN VAR öppen för allmänheten och hölls i Oceanens klubblokal där det under kvällen bjöds på tal av Beatrice Fihn, fredsprisutdelning och uppträdande av Oskar Hanska, flerfaldig svensk mästare i Poetry Slam. Arrangemanget blev välbesökt och uppmärksammades i bland annat lokalradion.
- Kärnvapen utgör ett hot mot hela mänskligheten. Nu har politiker i Göteborg möjlighet att påverka Sverige att skriva på FN.s kärnvapenförbud - och på så vis bidra till en mer fredlig värld. Det här är inte en utrikespolitisk fråga utan en kommunal fråga. Vi uppmanar Göteborgs politiker att ställa sig på rätt sida av historien och bana väg för resten av Sverige, säger Tomas Magnusson, ordförande för Svenska Freds Göteborg.

ALLT TYDER PÅ att Göteborgs kommunfullmäktige under våren 2020 kommer att fatta beslut om att staden ska ansluta sig till ICAN:s stadsupprop. Mer information om vad Göteborgs lokalförening, och Svenska Freds övriga lokalföreningar, gjort under 2019 finns i de lokala årsberättelserna, publicerade på Svenska Freds webb.

VERKSAMHETSOMRÅDE: ORGANISATION

Svenska Freds är en påverkans- och kampanjorganisation med stark samverkan mellan riksförening, enskilda medlemmar, lokalföreningar, grupper och sympatisörer som vill engagera sig i våra frågor och kampanjer. En aktiv och inkluderande medlemsrörelse med engagemang och stöd från många ger legitimitet, kapacitet och resurser till att skapa förändring och få gehör för de frågor Svenska Freds driver.

Foto: Amanda Liedberg

ICAN CITIES APPEAL

ICAN:s stadsupprop är ett initiativ av The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) där Svenska Freds är medlem. Stadsuppropet innebär att städer runt om i världen kan ta ställning mot kärnvapen för att påverka sina regeringar att skriva på FN:s kärnvapenförbud. Hittills har bland annat Paris, Berlin, Los Angeles, Trondheim, Sydney och Nagasaki anslutit sig till uppropet. I Sverige är förutom Göteborg Lund på väg att fatta beslut om stadsuppropet.

FN:S KÄRNVAPENFÖRBUD

Den 7 juli 2017 röstade FN:s generalförsamling för antagandet av konventionen om förbud mot kärnvapen. Konventionen träder i kraft när 50 länder skrivit under och ratificerat (görs vanligtvis genom beslut i parlamentet) konventionen.
Sverige har ännu inte skrivit under konventionen.
stadsuppropet.

Illustration: Acne

VI CROWDFUNDAR VÄRLDSFREDEN

Är det möjligt att nå hållbar fred i världen? Ja, om vi investerar i hållbar fred i stället för krig och upprustning. På internationella fredsdagen den 21 september lanserade Svenska Freds crowdfundingkampanjen Kickstart World Peace.

Över hela världen investeras enorma resurser i militär upprustning och i att hantera konsekvenserna av väpnad konflikt. Beräkningar från Institute for Economics and Peace - världens ledande tankesmedja för att utveckla mätvärden för att analysera fred och dess ekonomiska värde - visar att kostnaden för väpnad konflikt 2017 var 1,02 biljoner dollar, nästan 10 biljoner svenska kronor.

I KAMPANJEN Kickstart World Peace tog vi fram en siffra som representerar hur effektivt fredsarbete är och hur dyrt krig är. Vi frågar oss vad som skulle hända om vi tar 10 procent av kostnaden för väpnade konflikter i världen och istället spenderar den summan – 102 miljarder dollar – på fred. Kampanjen går ut på att kickstarta världsfreden genom att få människor att ta ställning, sätta press på makthavare och bli medgrundare till världsfred.

Under året tog vi fram och spred olika jämförelser för att få fler att tänka till och reagera på den skeva resursfördelningen mellan förebyggande arbete och militär upprustning och att hantera konsekvenserna av krig.

I SOCIALA MEDIER, i debattartiklar och i samband med klimatdemonstrationer under hösten lyfte vi till exempel att FN:s årsbudget för nedrustning på 10 miljoner dollar motsvarar den summa som kärnvapenstaterna spenderar varje timme

"Att förebygga konflikt är en väldigt bra affär"

på modernisering av sina kärnvapen enligt siffror från nätverket ICAN. Vi jämförde de 8 miljarder kronor Sverige under 2019 lovade att investera i FN:s Gröna klimatfond under de närmaste fyra åren med de cirka 275 miljarder kronor som under samma period ska gå till Sveriges militära försvar. Vi spred FN:s uträkningar som visar att insatser för att stoppa könsbaserat våld, reducera mödradödlighet och ge tillgång till preventivmedel fram till år 2030 skulle kostar lika mycket som 17 stridsflygplan.

– Vi får det vi investerar i. Att förebygga väpnad konflikt är både möjligt och – i jämförelse med de enorma kostnaderna för krig – en väldigt bra affär, säger Agnes Hellström, ordförande för Svenska Freds.

UNDER HÖSTEN spreds kampanjen i sociala medier, på bioduken, storbildstavlor och i tidningsannonser där en kampanjfilm, producerad av Acne, var ett viktigt inslag. Berättarröst i filmen var ingen mindre än skådespelerskan Lena Olin som sa så här i en intervju i medlemstidningen Pax:

"Ett seriöst och ögonöppnande projekt som vurmar för fred är oemotståndligt!"

Totalt samlade Svenska Freds in 546 331 kronor i engångsgåvor under perioden september 2019- januari 2020. Svenska Freds kommer att fortsätta sprida filmen och kampanjens budskap under 2020.

VÅR UTVECKLING I SIFFROR

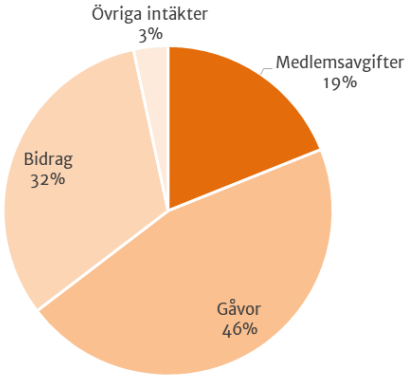

VARIFRÅN KOMMER PENGARNA?

Svenska Freds finansieras till största del av privatpersoners gåvor och medlemskap. Privatpersoner stod för 64,6 procent av föreningens intäkter. Det är viktigt att vi fortsätter arbeta med att öka privatinsamlingen och intäkter via medlemskap för skapa förutsättningar för ett effektivt och oberoende fredsarbete nu och i framtiden och minska föreningens ekonomiska sårbarhet.

INSAMLING FRÅN PRIVATPERSONER

Svenska Freds insamling från privatpersoner slutade på 4 313 000 kronor för 2019 och har därmed ökat med 18 procent sedan 2018. Tack vare att vi har fått in nya rutiner på att skicka ut brev och be om engångsgåvor har insamlingen ökat. Vi genomförde en insamlings- och varumärkesbyggande kampanj samt två väl genomförda insatser genom telemarketing; höjning av autogiro samt flytt av givare från inbetalningskort till autogiro vilket medförde en höjning av snittgåvan via autogiro. Ett ökat autogirogivande från privatpersoner är absolut nödvändigt för Svenska Freds långsiktiga ekonomiska hållbarhet. Vi har även tagit emot probono-gåvor till vår kampanj Kickstart World Peace vilket ytterligare stärkt intäktsresultatet.

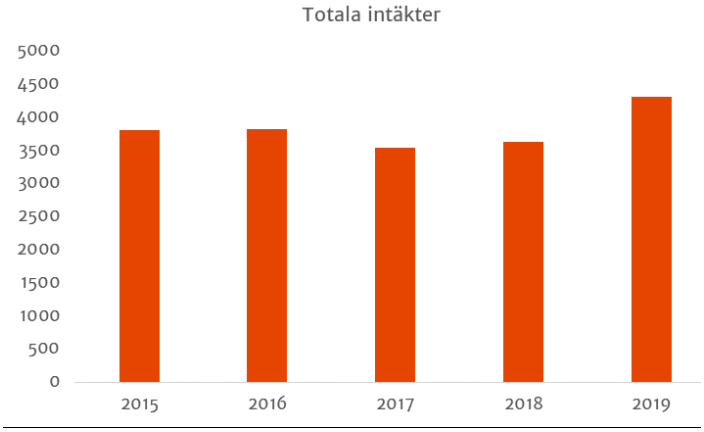

Utvecklingen av intäkter och gåvor 2015-2019 (tkr)

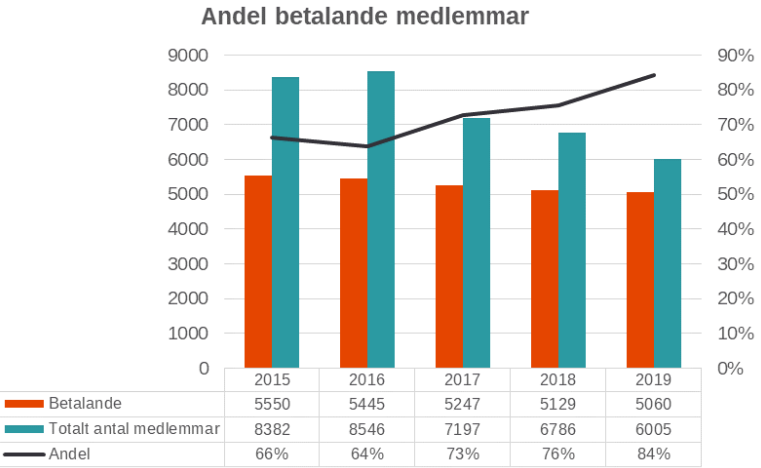

	2015	2016	2017	2018	2019
Betalande	5550	5445	5247	5129	5060
Totalt antal medlemmar	8382	8546	7197	6786	6005
Andel	66%	64%	73%	76%	84%

VÅRA MEDLEMMAR

Under 2019 har vi arbetat för att våra medlemmar ska börja betala sin medlemsavgift via autogiro istället för inbetalningskort. Autogiro 1) sänker våra administrativa kostnader, 2) gör det lättare för oss att planera vår verksamhet, 3) minskar avhopp, 4) ger oss bättre möjlighet att höja snittgåvan. Intäkterna från medlemsavgifter har de senaste åren legat relativt stabilt även om antalet medlemmar har sjunkit. Det beror på att många av de medlemmar som ser ut att ha hoppat av 2017 och 2019 inte har betalat sin medlemsavgift på många år och därför tagits bort ur vårt medlemsregister de senaste åren.

SVENSKA FREDS STYRELSE 2019

SVENSKA FREDS är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som består av riksorganisation, lokalföreningar, grupper, nätverk samt enskilda medlemmar i samverkan.

VÅR VISION är hållbar fred i världen.

SEDAN STARTEN 1883 verkar vi outtröttligt för freden. Vi tror alltid och utan undantag på ickevåld och fredlig konflikthantering. Vi arbetar för hållbar fred och nedrustning genom att sprida kunskap, skapa engagemang, bilda opinion och påverka beslutsfattare och makthavare, i Sverige och som del av internationella nätverk och kampanjer.

VI ÄR EN FÖRENING för människor som är övertygade om att konflikter kan lösas utan våld och att krig kan förebyggas. Alla som håller med om Svenska Freds idéprogram kan bli medlemmar. Kongressen är föreningens högsta beslutade organ och hålls vartannat år. Då fattar medlemmarna beslut om inkomna förslag och väljer en centralstyrelse som är ansvarig för verksamheten mellan kongresserna. Samtliga styrelseledamöter förutom ordföranden arbetar ideellt.

1. AGNES HELLSTRÖM, ORDFÖRANDE

Agnes har varit aktiv medlem i Svenska Freds sedan 2003, till en början i lokalföreningen i Stockholm och från 2011 som ledamot i riksföreningens styrelse. Sedan 2016 är hon Svenska Freds ordförande. Agnes har en bakgrund som journalist, redaktör och författare till skönlitteratur och reportageböcker. Agnes drivs av ilska och lust och vill att alla ska förstå att mänsklig säkerhet, nedrustning och fredlig konflikthantering är vad resurserna måste satsas på för att nå hållbar varaktig fred.

2. MAJ-LIS FOLLÉR, VICE ORDFÖRANDE

Maj-Lis är docent i humanekologi på institutionen för globala studier vid Göteborgs universitet och hennes forskningsfält innefattar hållbarhet, civilsamhället, etnicitet, hälsa och miljö. 2015 och 2016 deltog hon i Svenska Freds fredsbyggande program i Myanmar där hon utvärderade partnerorganisationerna som en del av rapporteringen till Sida. I sin hemstad Göteborg är Maj-Lis är engagerad i fredsaktiviteter som rör bland annat vapenhandel, militärövningar och kärnvapen.

3. HENRIK FRÖJMARK, VICE ORDFÖRANDE

Henrik har arbetat med globala utvecklingsfrågor, fred och mänskliga rättigheter större delen av sitt yrkesverksamma liv. Henrik har varit VD på Rättviseförmedlingen och har arbetat på organisationer som Svenska kyrkan, Individuell Människohjälp och Swedwatch. Henrik tror att samhällsförändring alltid är möjlig eftersom samhället är vad vi som lever i det gör det till.

4. CAMILLA ORJUELA, LEDAMOT

Camilla har varit medlem i Svenska Freds sedan 2001 och deltog i en rapport om vapenexport till Sri Lanka för ett par år sedan. Camilla är docent i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet och är bland annat intresserad av hur vanligt folk och civilsamhällesorganisationer kan bidra till fred. Camilla tycker att det är viktigt både att lyfta fredsrörelsens arbete och att problematisera kring de aktörer som anses vara de goda krafterna i konflikter.

5. PETRA LIND, LEDAMOT

Petra har så länge hon kan minnas haft ett brinnande intresse och engagemang för rättvisefrågor. De senaste fem åren har hon arbetat med kommunikation och insamling på Röda Korset och hon har en akademisk bakgrund inom internationella relationer och säkerhetspolitik. Petra är med i Svenska Freds eftersom hon delar organisationens värderingar och vill öka kunskapen om förutsättningarna för en hållbar fred.

6. LIBER RODRIGUEZ FLOREZ, LEDAMOT

Liber kom till Sverige från Sydamerika på 70-talet tillsammans med sina föräldrar som var politiska flyktingar. Kanske är det den bakgrunden som har gjort att han alltid har haft ett stort intresse för internationella frågor, varav särskilt mänskliga rättigheter, demokrati, fred och konflikter är viktiga frågor för honom. Liber är civilingenjör och arbetar som produktägare på PostNord. Tidigare har han bland annat arbetat som affärsutvecklare.

7. TORA TÖRNQUIST, LEDAMOT

Tora är jurist inriktad på mänskliga rättigheter och folkrätt och arbetar på Nätverket - Idéburen sektor Skåne. Hon har ett långvarigt engagemang i civilsamhället i Sverige och internationellt, senast som ordförande för svenska sektionen av Amnesty International. Tora ser fred som en förutsättning för en hållbar värld där alla människors mänskliga rättigheter är uppfyllda och respekterade

8. MORTEZA ESLAHCHI, SUPPLEANT

Mortezas barndom i Iran präglades av ett åtta år långt krig med Irak, med de sorger, förluster, fattigdom och andra konsekvenser som följer av krig. Erfarenheterna från kriget har bidragit till hans stora intresse för frågor kring fred, säkerhet och internationella relationer. Morteza arbetade som journalist i Iran och har masterexamen i internationella relationer och statsvetenskap samt en kandidatexamen i filosofi. Morteza är tidigare ordförande i Stockholms Fredsförening och är numera doktorand på Stockholms universitet.

9. SOFIA HULTQVIST, SUPPLEANT

Sofia kom i kontakt med Svenska Freds och blev medlem i åttonde klass när hon gjorde ett ambitiöst skolarbete om vapenexport. Idag bor hon i både Dhaka och Göteborg. I Dhaka jobbar hon för Fojo Media Institute där hon tillsammans med lokal media jobbar för att förbättra den grävande journalistiken och länka ihop bangladeshiska journalister med grävare från resten av världen. Frågor som engagerar henne är demokratiarbete, civilsamhällets roll och propagandans förmåga att skapa och lösa konflikter.

10. CILLA MÅNSSON, SUPPLEANT

När Cilla arbetade som volontär i Tegucigalpa i Honduras fick hon på nära håll se konsekvenserna av ett samhälle starkt präglat av vapen och våld. Det ledde henne till att studera internationella relationer och alternativa säkerhetsstudier, vilket gav nya perspektiv på säkerhet och hållbara lösningar på problem och konflikter. Cilla jobbar som omvärldsanalytiker och ser ofta hur opinioner och mediebilder i samhället påverkar varandra.

NÄTVERK FÖR FRED

Svenska Freds långsiktiga mål är global nedrustning och därför väljer vi att i många frågor samverka med andra fredsorganisationer i internationella nätverk. Här är några av de nätverk och kampanjer som Svenska Freds ingår i.

The European Network Against Arms Trade (ENAAT) är ett europeiskt nätverk med syfte att begränsa och stoppa internationell vapenhandel. De deltagande organisationerna vill uppnå detta genom research, påverkansarbete, publikationer och kampanjer.

Control Arms är en internationell koalition som arbetar för reglering av den globala vapenhandeln. I koalitionen ingår över 300 civilsamhällesorganisationer från hela världen. Sedan början av 2000-talet har Control Arms drivit frågan om ett internationellt avtal för att reglera den internationella vapenhandeln och 2014 trädde den internationella vapenhandelsfördraget Arms Trade Treaty (ATT) i kraft. Svenska Freds deltar i Control Arms arbete genom att bland annat delta på ATT:s statspartsmöten och följa upp efterlevnaden av fördraget.

Campaign to Stop Killer Robots är ett nätverk som verkar för ett förbud av autonoma vapen och därmed säkerställa att våldsanvändning förblir mänskligt kontrollerad. Utveckling av autonoma vapen sänker tröskeln för att gå i krig och kan innebära större risker för civila.

War Resisters' International (WRI) är ett globalt pacifistiskt och antimilitaristiskt nätverk. Nätverket har aom utgångspunkt att alla former av krig är ett brott mot mänskligheten. Arbetet innefattar att främja ickevåldsmetoder, motarbeta militarisering av unga och att förhindra profiterande på konflikt och krig.

Cluster Munition Coalition (CMC) är en internationell civilsamhälleskampanj för avskaffandet av klustervapen. CMC arbetar för att stater ska agera i enlighet med konventionen om klustervapen från 2008, för att uppmärksamma frågan hos allmänheten samt för att de som fallit offer för klustervapen ska få upprättelse.

International Peace Bureau (IPB) är en internationell fredsorganisation från 1891 med visionen en värld utan krig. IPB fokuserar för tillfället främst på nedrustning för hållbar utveckling och omfördelning av de militära utgifterna. Medel som läggs på militären borde istället användas till projekt som värnar om mänskliga behov och om miljön. IPB tilldelades Nobels fredspris 1910.

International Network on Explosive Weapons (INEW) är ett internationellt nätverk av civilsamhällesorganisationer som arbetar emot användning av explosiva vapen i befolkade områden eftersom det leder till mänskligt lidande, skada för samhällen och förstör viktig infrastruktur. Arbetet består av bland annat forskning, påverkansarbete, utvecklingshjälp, dokumentation, hjälp till offer och minröjning.

International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) är ett samarbete mellan civilsamhällesorganisationer världen över för ett globalt kärnvapenförbud. ICAN:s arbete utmynnade i FN:s konvention om förbud mot kärnvapen som antogs i juli 2017. För detta tilldelades ICAN Nobels fredspris samma år. Fortsatt arbete pågår för att få fler stater att underteckna och ratificera konventionen.

ÅRSREDOVISNING FÖR SVENSKA FREDS- OCH SKILJEDOMSFÖRENINGEN

802001-0602

Räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31

Styrelsen och generalsekreteraren för Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, 802001-0602 avger härmed årsredovisning för 2019.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Vision och uppdrag

Svenska Freds är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som verkar för mänsklig säkerhet och global nedrustning. Vår vision är hållbar fred i världen.

Svenska Freds är Sveriges största och världens äldsta ännu aktiva fredsförening. Vi är övertygade om att hållbar fred bäst kan åstadkommas utan användning av väpnat våld och vi utgår ifrån att människor kan och vill leva i fred. Vi tar fram fakta, sprider kunskap, bildar opinion samt påverkar beslutsfattare och makthavare. Med stöd av våra analyser och argument verkar vi för att förändra normer, attityder och politik.

Svenska Freds arbetar genom riksorganisation, lokalföreningar, grupper, nätverk samt enskilda medlemmar i samverkan. Genom att ge människor möjlighet att organisera och engagera sig för att påverka politiska processer, bidrar Svenska Freds till att stärka demokratin. Svenska Freds är också del av den globala fredsrörelsen och arbetar tillsammans med andra freds- och civilsamhällesorganisationer.

Verksamhetsområden

Svenska Freds arbetar utifrån tre övergripande verksamhetsområden:

Nedrustning - Svenska Freds verkar för svensk och global nedrustning, bland annat med sikte på att svensk vapenförsäljning till krigförande stater, icke-demokratier och stater som grovt kränker mänskliga rättigheter upphör. Svenska Freds verkar också för ett förbud mot kärnvapen.

Fredsbyggande - För hållbar fred krävs en omfattande satsning på fredlig konflikthantering, och att insatser såsom diplomati, medling, fattigdomsbekämpning och stöd till civilsamhället prioriteras framför militära lösningar. Svenska Freds verkar för en bredare säkerhetspolitisk ansats som utgår från mänsklig säkerhet, där ickevåldsliga och förebyggande metoder prioriteras för en hållbar fred.

Svenska Freds som organisation - En aktiv och inkluderande medlemsrörelse med engagemang och stöd från många ger legitimitet, kapacitet och resurser till att skapa förändring och få gehör för de frågor Svenska Freds driver. Svenska Freds verkar för att vara en påverkans- och kampanjorganisation med stark samverkan mellan riksförening, enskilda medlemmar, lokalföreningar, grupper och sympatisörer som vill engagera sig i våra frågor och kampanjer.

Betydande samarbeten i Sverige och internationellt

Svenska Freds arbetar utifrån övertygelsen att samarbeten ger bättre möjligheter att uppmärksamma allmänheten och beslutsfattare på vikten av att arbeta förebyggande mot krig och konflikter och sätta fokus på fredsarbete istället för ökad militarisering. Genom att samarbeta med andra civilsamhällesorganisationer stärker vi varandras möjligheter att strategiskt och effektivt bilda

opinion och skapa förändring. Därför samarbetar Svenska Freds regelbundet med organisationer och nätverk både i Sverige och internationellt. Svenska Freds har under många år samordnat och drivit ett nätverk för svenska organisationer som arbetar med frågan om vapenhandel. Genom arbetet med nätverket kan Svenska Freds vara ett kunskapsmässigt stöd till andra organisationer för att möjliggöra deras arbete på området. I nätverket ingår bland andra Amnesty, Rädda Barnen, Diakonia, Röda Korset, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF) och Svenska kyrkan. Andra svenska samarbetsorganisationer inkluderar Kristna Fredsrörelsen, Kvinna till Kvinna, Svenska Afghanistankommitten (SAK), Transparency International, Svenska FN-förbundet och Svenska Läkare mot Kärnvapen (SLMK).

Svenska Freds är medlem av Forum Syd och CONCORD Sverige och deltar i CONCORDs gemensamma arbete kring exempelvis Politik för Global Utveckling (PGU) och Agenda 2030.

För att åstadkomma effekt i globala nedrustningsfrågor är Svenska Freds del av flera internationella nätverk. Vi har omfattande samarbeten kring vapenhandelsfördraget Arms Trade Treaty (ATT) genom nätverket Control Arms, samt internationell och europeisk vapenhandel inom European Network Against Arms Trade (ENAAT). Vi deltar i internationella freds- och nedrustningskampanjer tillsammans med organisationer som Human Rights Watch, Oxfam, Amnesty International, Pax, Safer World, Campaign Against Arms Trade (CAAT), Interpeace och Crisis Action. Svenska Freds är medlem av International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), War Resisters International, International Network Against Explosive Weapons, International Campaign to Ban Landmines (ICBL), International Peace Bureau (IPB), Cluster Munition Coalition (CMC) och Campaign to Stop Killer Robots. Den internationella kampanjen mot kärnvapen (ICAN) belönades med Nobels fredspris 2017 för arbetet för ett internationellt kärnvapenförbud.

Insamlingsvägar och finansieringskällor

Svenska Freds verksamhet finansieras genom fyra huvudsakliga finansieringskällor: medlems-avgifter, privata gåvor, företagsgåvor och institutionella medel.

Gåvor från allmänheten, företag och andra organisationer stod under 2019 för 47 procent och medlemsavgifter för 19 procent av verksamhetsintäkterna. 32 procent av Svenska Freds verksamhetsintäkter var i form av projektmedel från institutionella givare. Svenska Freds hade under 2019 verksamhetsstöd från Folke Bernadotteakademin och ett mindre projektbidrag från John Lindgrens Fredsfond.

Ändamålsbestämda medel

Under många år har Svenska Freds haft ändamålsbestämda medel i form av fonder. För de flesta av fonderna har medlen varit ändamålsbestämda av givarna. 2015 ansöktes om att registrera majoriteten av fonderna som stiftelser. Då statuter saknades för ett flertal av fonderna kom Länsstyrelsens beslut om stiftelseregistrering först 2019. Det visade sig då att ett flertal av de tidigare fonderna hade ett så litet kapital att någon avkastning inte gick att dela ut samt att kostnaden för några av stiftelserna skulle bli större än det samlade kapitalet. Efter samråd med Länsstyrelsen inleddes därför en process för ansökan om att förbruka tillgångarna för de stiftelser som uppfyllde fyra uppställda kriterier: Att stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan, att stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren, att värdet av tillgångarna vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränsbelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet samt att stiftelsen saknar skulder.

Tillgångarna i Stiftelsen Petterssonska donationsfonden och Stiftelsen till minne av Holger Eriksson och Fredsmonumentet kunde överföras till Svenska Freds att användas för ändamålet i verksamheten. För de stiftelser vars tillgångar förbrukats har ansökan om avregistrering skickats in till Länsstyrelsen.

Holger Erikssons fond och fredspris har ett kapital lägre än 200 kronor och utdelning av priset innefattar ingen prissumma utan har endast symbolvärde.

För EA Lindbloms fond beslutades i överenskommelse med Länsstyrelsen att tillgångarna skulle utdelas till Svenskas Freds verksamheten (se ändamålsbestämda medel I) för att undvika stiftelsebildning och administrering av en fond med mycket begränsade medel.

De ändamålsbestämda medel Svenska Freds förvaltar efter december 2019 är Kampfonden och Carl Lindhagens Jubileumsfond. Kampfondens medel är ändamålsbestämda till personer som straffats för vapenvägran eller annan typ av vägran att – direkt eller indirekt – delta i det militära systemet, personer som pga. sin vägran att arbeta inom krigsindustrin drabbats ekonomiskt, eller för intressegrupper, lokalföreningar och centrala arbetsgrupper inom Svenska Freds. Carl Lindhagens Jubileumsfond är ändamålsbestämda medel för unga personers deltagande i internationella kurser, konferenser, läger och studieresor.

De medel som fanns i Svenska Freds Arvsfond till minne av testamentorerna har Svenska Freds kunnat behålla som eget kapital istället för att fonden registrerades som stiftelse.

Se vidare information i beskrivningen av förändrat eget kapital, i förhållande till de olika ändamålsbestämda medlen som finns inom organisationen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamhet och måluppfyllelse 2019

Svenska Freds verksamhet under 2019 har bedrivits i enlighet med föreningens stadgar, idé- och handlingsprogram och måluppfyllelsen i förhållande till verksamhetsplanen har varit god för samtliga verksamhetsområden.

Nedrustning

De övergripande målen för Svenska Freds arbete mot vapenexport är en svensk och europeisk lagstiftning och regelverk som omöjliggör export till länder där mänskliga rättigheter kränks, till ickedemokratier och till utvecklingsländer samt till länder som är i, eller riskerar att hamna i, väpnad konflikt. Vidare arbetar vi för ökad transparens och öppenhet i beslutsprocessen gällande svensk och europeisk vapenexport, samt för en kritisk opinion mot svensk vapenexport som får genomslag i svensk politik.

Militarisering och vapenhandel är allvarliga hot mot arbetet för fred, mänskliga rättigheter, demokrati och hållbar utveckling. Svenska Freds har under många år haft en unik roll i samhällsdebatten genom att granska, öka kunskapen och debattera den svenska och globala vapenhandeln och dess konsekvenser. Vapenhandel bidrar inte bara direkt till militära spänningar och konflikter, den drabbar också människor som lever i fattigdom då stora resurser läggs på militär upprustning istället för på fattigdomsbekämpning. Vapenhandeln är en av de tydligaste målkonflikterna inom svensk Politik för Global Utveckling (PGU) och arbetet med de globala målen för hållbar utveckling Agenda 2030. Flera opinionsundersökningar som gjorts de senaste åren visar att det finns en stark opinion mot den svenska vapenexporten. Trots det fortsätter Sverige att vara en av världens största aktörer inom vapenhandeln, sett till antal invånare.

Vi har under många år drivit kampanj för ett stopp av vapenexport till diktaturer och nådde en viktig seger i april 2018 när ett nytt skärpt regelverk till slut trädde i kraft. Som första land i världen inkluderade Sverige ett demokratikriterium i regelverket, något Svenska Freds länge kämpat för. Svenska Freds har under 2019 fortsatt arbetet kring det nya regelverket och för att det ska tolkas och implementeras på striktast möjliga sätt för att också leda till förändring i praktiken. Vi har bland annat arbetat för större transparens i rapporteringen om den svenska exporten för bättre möjligheter

att utvärdera hur det faktiskt tillämpas. Vi har tagit upp transparensfrågan i möten med ISP, Utrikesdepartementets enhet för nedrustning och icke-spridning (UD NIS), Justitiedepartementet samt med politiker. Vi har också tagit fram och spridit egen statistik som ger en kompletterande bild till den som ISP och regeringen presenterar. Exporten till icke-demokratier och diktaturer minskade under 2019. Detta är troligtvis en effekt av arbete som gjordes för flera år sedan, i det omfattande och ihärdiga kampanjarbete som ledde fram till att regelverket skärptes, snarare än av årets arbete. Det är ändå en stor framgång att demokratikriteriet får viss effekt, till exempel på exporten till Saudiarabien. Vi ser också hur den ökade debatten om vapenexport till diktaturer påverkat debatten kring vapenexporten till denna sorts länder.

Ett sätt att verka för en striktare exportkontroll har varit att lyfta vapenexporten till Turkiet och till stridande parter i kriget i Jemen. I debatten om vapenexporten till Turkiet var Svenska Freds en av de starkaste krafterna. Vår research, kommunikation och faktagranskning bidrog till beslutet att vapenexporten till Turkiet helt stoppades genom att skapa opinion och främja en omfattande, saklig och kritisk mediedebatt. Det har visat på Svenska Freds förmåga att väcka opinion och att påverka de med makt att besluta om svensk vapenexport.

Beslutet är ett exempel på att det går att stoppa vapenexporten också till andra länder. Det är tydligt att Svenska Freds har en viktig roll att fylla vad gäller att upprätthålla en levande, kritisk och saklig debatt om svensk vapenexport. Vår kunskap efterfrågas och vi har många gånger under året fört fram ny kunskap, nya analyser, bemött felaktigheter i debatten samt bidragit till att andra kunnat göra det.

Vapenexporten till stridande parter i kriget i Jemen har varit ett viktigt fokus för Svenska Freds arbete mot vapenexport de senaste åren. Kriget beskrivs av FN som den största humanitära katastrofen i världen och alla parter misstänks ha begått krigsbrott. Svenska Freds lanserade en mejlkampanj i början av januari 2019 med budskapet att stoppa vapenexporten till Jemen och specifikt en kommande leverans av Global Eye till Förenade Arabemiraten. Närmare 1300 mail har skickats till berörda politiker under året. När regeringsöverenskommelsen, det så kallade januariavtalet sedan presenterades var punkt 70 ett viktigt och välkommet ställningstagande som av många uppfattades som att den svenska exporten av krigsmateriel till de stridande parterna nu skulle upphöra. Punkt 70 redogjorde för de fyra partiernas principiella inställning att inte godkänna vapenexportaffärer till ickedemokratiska länder som deltar militärt i Jemenkonflikten så länge konflikten pågår. Inom de partier som skrev under överenskommelsen fanns dock stora skillnader i hur punkten tolkas och under 2019 träffade vi på Svenska Freds politiker och tjänstepersoner på Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet och Inspektionen för Strategiska produkter (ISP) för att få klarhet i vad överenskommelsen egentligen innebar. Vår analys landade dessvärre i att den under 2019 inte betytt någonting alls. Fortsatt arbete krävs för att stoppa vapentillförseln till konflikten.

Svenska Freds bidrog till att uppmärksamma svenska vapen i Jemen när TV4-nyheterna i augusti 2019 rapporterade om att svenska vapen används i kriget. Granskningen visade att svensk krigsmateriel kan kopplas både till strider och till den blockad som hindrar mat och förnödenheter från att nå civilbefolkningen. Svenska Freds tog också fram ny statistik om vapenexporten till de krigande parterna i Jemen. Vår research har använts i en rad granskningar av frågan både i Sverige och internationellt.

Svenska Freds har samordnat, uppmuntrat och gett underlag och stöd till andra organisationer att uttala sig bland annat om svenska vapen till Jemenkriget. Vi har skrivit och samordnat en bred debattartikel som förutom Svenska Freds undertecknades av Amnesty International i Sverige, Human Rights Watch i Sverige, Rädda Barnen, Act Svenska kyrkan, Diakonia, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), Kristna Fredsrörelsen samt Svenska FN-förbundet.

Ett annat tydligt resultat av vårt arbete på vapenexportområdet var att OECD-DAC:s granskning av svenskt bistånd hänvisade till den kritik av svensk vapenexport som lyfts i det kapitel som vi samordnat i CONCORD Sveriges Barometer.

Svenska Freds besökte under 2019 för första gången på tio år en internationell vapenmässa. Det var en stor framgång i sig att Svenska Freds fick tillgång till vapenmässan IDEX i Förenade Arabemiraten, något som krävt stort arbete. Mässor av det här slaget är till oftast stängda för allmänheten och civilsamhället. Möjligheten att närvara på mässan innebar att vi kunde göra research och få värdefullt bildmaterial om företagen och deras marknadsföring till både oss själva och till andra organisationer vi samarbetar med internationellt. Information och material som samlades in på mässan kommer kunna användas lång tid framöver. Under 2019 användes materialet till två artiklar i Pax, ett bildreportage i Blank Spot samt till att kunna presentera information om företag som i maj 2019 ställde ut på en vapenmässa i Älvsjö i Stockholm. Svenska Freds arbete kring vapenmässan i Stockholm innefattade mediaarbete och dialog med lokalpolitiker i Stadshuset och resulterade i att frågan om etisk policy för Älvsjömässan behandlades i Kommunfullmäktige och i Kommunstyrelsen. Vi engagerade också andra organisationer och aktivister i kampanjaktiviteter i närheten av mässan i form av att dela ut färdigtryckta vykort för människor att skicka till kommunfullmäktiges ordförande.

Som ett led i vår ambition att delta i nya sammanhang för att ta del av forskning om vapenhandel och ekonomi deltog Svenska Freds i en workshop i Boston i USA med ett nätverk av experter på vapenhandel på inbjudan av World Peace Foundation, en stiftelse kopplad till Tufts University. På workshopen presenterade vi en artikel om den svenska statens relation till Saab som senare publicerades på Word Peace Foundations blog Reinventing Peace och Svenska Freds hemsida. Under året deltog vi också på organisationen Economists for Peace and Securitys konferens i Madrid i Spanien. Vi har även blivit listade som experter på vapenexport av nätverket Forum on the Arms Trade i Washington.

Vår bok Den svenska vapenexporten används fortsatt aktivt i uppsatser, som källa i forskning och av journalister. Böcker till ett värde av drygt 15 000 kronor har sålts direkt från Svenska Freds och ett drygt hundratal böcker har sålts via Leopard förlag som gav ut boken. Boken finns därutöver fortfarande till försäljning på Pocketshop i flertalet butiker, bland annat på Arlanda flygplats samt för utlån på flertal bibliotek runt om i landet.

Svenska Freds har under året bidragit till arbetet för en svensk anslutning till det internationella kärnvapenförbudet i enlighet med våra planer och ambitioner. Vi har verkat för att att bilda opinion och sätta tryck på regeringen genom att koppla kärnvapenfrågan till de större säkerhetspolitiska frågorna och till mänsklig säkerhet. Vi har fortsatt att, tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer, samhällsdebattörer och Svenska Freds intressegrupp mot kärnvapen, arbeta med informationsspridning, att bidra till debatt och dialog för att skapa opinion för att Sverige ska skriva under och ratificera det internationella kärnvapenförbudet. Svenska Freds lyfte kärnvapenfrågan i samband med vapenmässan i Älvsjö och sammanställde research som andra organisationer, medier och politiker sedan använde om kärnvapenföretagen på plats. Vi genomförde en gemensam namninsamling för ett förbud som samlade ihop över 30 000 underskrifter och fick två gemensamma debattartiklar publicerade. Svenska Freds har också deltagit i det svenska kärnvapennätverkets möten och modererat två debatter om kärnvapenförbudet. I det ena samtalet medverkade bland andra den svenska utredaren Lars-Erik Lundin samt Beatrice Fihn från ICAN. Därutöver har vi bidragit till att stärka de koalitioner av organisationer som arbetar mot kärnvapen genom att vi deltagit i möte på Ålands fredsinstitut med den nordiska fredsrörelsen för att utbyta erfarenheter, diskutera ev gemensamma strategier och aktiviteter och på ICAN:s kampanjdagar i Genève.

Under året har Svenska Freds kansli och intressegruppen mot kärnvapen skrivit remissvar på regeringens kärnvapenutredning som presenterade sina resultat i början av 2019. Vi har deltagit på möte med utrikesdepartementets enhet för nedrusting och icke-spridning (UD NIS) om Sveriges nya nedrustningsiniativ och den högnivåkonferens som Margot Wallström bjöd in till i juni 2019.

Påverkansmålet om att Sverige ska ansluta sig till FN:s kärnvapenkonvention uppfylldes inte under året eftersom regeringen i juli 2019 beslutade att Sverige i dagsläget inte kommer att underteckna konventionen. Det finns dock all anledning att fortsätta arbetet mot en svensk anslutning de kommande åren.

Fredsbyggande

Det prioriterade långsiktiga målet inom verksamhetsområdet fredsbyggande är en säkerhetspolitik med mänsklig säkerhet som utgångspunkt. Militär upprustning och avskräckning präglar på många sätt internationella relationer och kärnvapenhotet har återigen aktualiserats. Det har skett en kraftig svängning tillbaka till en traditionell syn på försvars- och säkerhetspolitik med fokus på nationell säkerhet, territorialförsvar, militär upprustning och avskräckning. I Sverige har alla riksdagspartier en mer försvarsvänlig hållning och beslut har fattats om den största höjningen av försvarsanslagen sedan 1950-talet. Sedan 2017 är värnplikten återaktiverad och antalet unga som genomgår värnplikt ska successivt öka under de kommande åren. Potentiella framtida militära hot tillåts överskugga andra hot, samhällsutmaningar och kriser som vi står inför i nuläget och stjäl på så vis utrymme och resurser för de insatser som krävs för ett samhälle med mänsklig säkerhet i fokus. Svenska Freds har en viktig roll i att nyansera den säkerhetspolitiska debatten och att verka för att mänsklig säkerhet är utgångspunkt i svensk och global säkerhetspolitik. Säkerhetspolitiken måste fokusera på det som utgör hot mot människor, snarare än att så ensidigt som idag handla om vad som ses som militära hot mot stater. Det behövs en mer nyanserad säkerhetspolitisk debatt med kritiska röster mot satsningar på försvaret och Sveriges närmanden till Nato. Det finns ett stort behov av att flytta fokus tillbaka till diplomati, grundorsakerna till väpnade konflikter, till förebyggande och till alternativen till militära medel för att bygga hållbar fred istället för att bara hantera symtomen på väpnade konflikter.

Svenska Freds verkar för att nyansera den säkerhetspolitiska debatten och för att vara en motkraft till dagens ensidiga rapportering och fokus på militärt försvar, upprustning, avskräckning och nationell säkerhet. Det är ett långsiktigt arbete med att förändra normer, attityder och den faktiska politiken. Resultaten på kort sikt har handlat om att ta plats i debatten genom debattartiklar, kommunikation i våra egna kanaler, sociala medier och vår tidning Pax. Vi fokuserade under 2019 på att särskilt lyfta frågan om resursfördelning, att vi får det vi investerar i och att freden i dagsläget är underfinansierad. Det behövs en omfördelning av energi och resurser från militära utgifter, upprustning och att hantera konsekvenserna av väpnade konflikter till investeringar i fredsbyggande och konfliktförebyggande, och i att uppnå de globala utvecklingsmålen (Agenda 2030) för ökad mänsklig säkerhet. Vi har också fortsatt vårt opinionsbildande arbete mot den återaktiverade värnplikten genom att delta i samhällsdebatten och sprida information samt vara ett stöd till de som berörs av värnplikten, främst unga och deras anhöriga.

Att vända den okritiska försvarsmedierapporteringen är ett högt uppsatt mål men vi har under året visat Svenska Freds perspektiv i flera olika utspel, artiklar och aktiviteter som bidragit till att nyansera debatten. En stor framgång 2019 var teaterföreställningen Ned med vapnen! som vi satte upp tillsammans med Kulturhuset Stadsteatern på Svenska Freds hotellrum på Högfjällshotellet under Folk och Försvars rikskonferens i Sälen. Konferensens deltagare bjöds in och mottagandet var varmt, även hos de av våra motståndare i debatten som kom och såg föreställningen. I publiken satt journalister, försvarspolitiker, representanter från de politiska ungdomsförbunden och forskare. Förutom att generera ett stort antal viktiga kontakter med politiker och journalister och bli ett samtalsämne på plats i Sälen resulterade teaterkuppen i två helsidor i Aftonbladet, en ledare i samma tidning och ett inslag i Kulturnytt i SR. Anders Lindberg på Aftonbladets ledarsida skrev om pjäsen och anser att det var en av de bästa programpunkterna under rikskonferensen. Föreställningen var ett sätt att lyfta det snäva perspektivet under rikskonferensen och inspirera fler att tänka kring säkerhet ur ett bredare perspektiv. Teaterkuppen spreds också i Svenska Freds och andras kommunikationskanaler. Bland andra lyfte Kvinna till Kvinna Svenska Freds arbete i Sälen. Ned med vapnen! spelades också i Stockholm under året och Svenska Freds höll vid ett tillfälle i ett samtal från scenen på Årsta Folkets hus efter föreställningen i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern.

Under 2019 var kampanjen Kickstart World Peace, som togs fram genom ett pro-bonosamarbete med den kreativa byrån Acne, en stor satsning för Svenska Freds både som insamlingskampanj och för att bidra till att sätta fokus på nedrustning, mänsklig säkerhet och demilitarisering. Syftet med kampanjen var förutom att öka insamlingen, att öka medvetenheten om att det världen över läggs enorma summor på militär upprustning och på att hantera konsekvenserna av krig. Vi ville få fler att tänka till över vad världens resurser investeras i och hur det skulle kunna se ut om vi gjorde

annorlunda. Genom kampanjen kunde människor både ta ställning för andra prioriteringar och själva prioritera en investering för att bli en medgrundare till världsfred.

Kampanjen lanserades på internationella fredsdagen 21 september och under hösten lyfte vi vid många tillfällen frågan om hur våra gemensamma resurser spenderas och hur det skulle kunna se ut om vi gjorde annorlunda. Som del av kampanjen gjorde vi ett temanummer av Svenska Freds tidning Pax som skickades ut postalt till alla Svenska Freds medlemmar. Kampanjen gav Svenska Freds stor synlighet som vi inte skulle kunnat få utan samarbetet med Acne. Tack vare Acne fick vi, förutom samarbetet med flera fantastiska kreatörer, skådespelaren Lena Olin att medverka som speaker till filmen. Genom Acne lyckades vi också få till att filmen visades bland reklamfilmerna på flera biografer under helgen i anslutning till internationella fredsdagen, flera storbildstavlor utomhus och helsidor med vår annons i form av ett öppet brev i Expressen och Dagens Industri. Allt utan kostnader för Svenska Freds.

I och med att verksamheten i Myanmar avslutades 2018 och Sida beslutade att inte bevilja en ny programperiod var 2019 ett år då Svenska Freds utvärderade och drog lärdomar av det internationella biståndsarbete som gjorts under årens lopp samt gjorde viktiga vägval för framtiden. Under 2019 har en arbetsgrupp bestående av personal och styrelseledamöter arbetat på en ny internationell strategi. En ny internationell strategi för 2020-2023 antogs av Svenska Freds centralstyrelse i oktober 2019 där fokus flyttas från internationella biståndsprojekt till att vidareutveckla de internationella komponenterna och aspekterna av Svenska Freds påverkansarbete.

Svenska Freds som organisation

Ett av Svenska Freds kommunikationsmål 2019 var en stark medial närvaro i våra kärnfrågor. Målet innebar att Svenska Freds skulle föra fram våra perspektiv i omkring 60 nyhetsmedier, varav TT minst 2 gånger (vilket leder till större spridning (ca 50) av samma artikel). Minst tio skulle vara medier med stor spridning, till exempel SVT, Sveriges Radio och större dagstidningar. Omkring tio debattartiklar, inklusive några som vi skrivit i samarbete med fler aktörer. När vi summerar 2019 har vi med god marginal nått samtliga uppsatta mål. Jämfört med 2018 har vi förbättrat våra resultat för de uppsatta målen på nästan alla punkter. Totalt har Svenska Freds under 2019 citerats eller omnämnts i totalt 199 artiklar. 4 gånger har vi intervjuats av TT vilket totalt genererat 104 artiklar. Cirka 23 stycken av de medier där vi citerats eller omnämnts under året har varit medier med stor spridning såsom SVT och Sveriges Radio. Under 2019 har vi också skrivit totalt 11 debattartiklar varav 4 stycken själva och 7 stycken tillsammans med andra. Vi kommer över vårt uppsatta mål men jämfört med 2018 då Svenska Freds drev ett särskilt projekt inriktat på debatt inför riksdagsvalet, har vi skrivit något färre debattartiklar, 11 för 2019 jämfört med 19 stycken 2018.

Vi har även 2019 gett ut 4 nummer av vår medlemstidning Pax i enlighet med vår planering och skickade i december ut ett något tjockare temanummer till samtliga medlemmar.

Under 2019 har vi arbetat mot målet att lägga en ny grund för aktivism och ideellt engagemang inom Svenska Freds genom att fortsatta processen med utredningen kring hur det ideella engagemanget ska se ut och hur det kan stärkas. Svenska Freds kongress 2018 beslutade att fram till kongressen 2020 söka svar och förslag på hur vi kan stärka det ideella engagemanget inom fredsrörelsen. Under hösten 2018 togs en rapport fram kring engagemanget inom Svenska Freds och engagemangstrender inom civilsamhället. En undersökning genomfördes bland Svenska Freds över 10 000 prenumeranter av vårt nyhetsbrev för att få veta mer om deras syn på Svenska Freds och ideellt engagemang. I januari och februari 2019 besökte föreningens ordförande och medlems- och organisationssekreterare samtliga av landets lokalföreningar för lokala workshops. I oktober 2019 genomfördes en framåtblickande workshop för 20 medverkande där nya idéer och verktyg för ett stärkt och hållbart engagemang bland våra medlemmar diskuterades. Workshopen fungerade som ett forum där medlemmar med eller utan tidigare erfarenhet av att engagera sig ideellt inom föreningen fick träffas och möjlighet att fördjupa sina kunskaper om såväl sakfrågor som organisering och engagemang. De tankar, idéer och förslag som diskuterades under workshopen togs med i den fortsatta processen att ta fram ett förslag till Svenska Freds kongress 2020 kring att stärka det ideella engagemanget inom rörelsen.

Planering, uppföljning och utvärdering

Påverkansarbete som syftar till samhällsförändring kräver tid, resurser samt envist och målmedvetet arbete. Det kompliceras av att länken mellan påverkan och resultat ofta är komplex och att vårt arbete ibland är mest effektivt när det inte syns. Svenska Freds har under många decennier bedrivit påverkansarbete och varit en av få röster som enträget lyft viktiga frågor som rör fredlig konflikthantering, alternativ till militär upprustning och militära interventioner, problematiken kring den svenska vapenexporten. De verkliga resultaten av Svenska Freds arbete kan ofta ses bäst i ett längre tidsperspektiv än ett år och flera av de viktigaste vinsterna i vår historia var resultatet av omkring tio års envist kampanjande. Demokratikriteriet i vapenexportlagstiftningen, som Svenska Freds arbetat med sedan 1990-talet, är ett exempel. Ett annat exempel är begreppet ”hållbar fred” länge funnits med i Svenska Freds idéprogram som något Svenska Freds vill introducera i diskursen om fred och säkerhet. Nu används det i många politiska sammanhang bland annat har regeringen beslutat om en svensk strategi för hållbar fred 2017-2022. Det ökar i sin tur förutsättningarna för samtal om hur en långsiktig och stabil fred bäst skapas.

Var fjärde månad följer vi upp verksamheten i en tertialrapport, då även en analys kring resultat, lärdomar och framgångar samt eventuella omprioriteringar i verksamheten görs. Uppföljningen görs utifrån i förväg identifierade resultatindikatorer samt via lägesuppdateringar i förhållande till målen för året. Ekonomin följs upp med betoning på avvikelserapportering i förhållande till beslutad budget. Verksamheten följs därutöver löpande upp vid regelbundna möten mellan generalsekreteraren och enskilda anställda, arbetsgrupper av anställda samt i presidiet. Vid upprättandet av årsredovisningen görs uppföljning och utvärdering av verksamheten som helhet. Styrelsen utvärderar också årligen sitt arbete.

Nyckeltal och indikatorer för våra resultat inkluderar bland annat pressklipp, vilket genomslag vi får i media för våra budskap, hur stor spridning de får i sociala medier, i vilken omfattning vi lyckas engagera allmänheten och andra organisationer i våra kampanjaktiviteter och vilket gehör vi får politiskt för de förslag vi driver. De senaste åren har vi på en mer detaljerad nivå regelbundet fört anteckningar över antal kontakter med prioriterade målgrupper och vilka resultat vi kan se att dessa gett upphov till.

Resultat och ställning

Svenska Freds hade ett positivt verksamhetsresultat på 208 tk för 2019, delvis tack vare en större gåva ändamålsbestämda medel. (För detaljerad ekonomisk redovisning, se resultat- och balansräkning, samt noter.) Fram till år 2015 hade Svenska Freds under tio års tid återkommande negativa ekonomiska verksamhetsresultat som möjliggjordes genom föreningens eget kapital. 2015 fattade styrelsen beslut om ekonomiska besparingar som som gav positiva verksamhetsresultat 2016-2017 framför allt på grund av lägre personalkostnader.

Svenska Freds hade vid 2019 års slut drygt 6000 individuella medlemmar (varav omkring hälften ger autogirogåvor utöver sin medlemsavgift) och omkring 750 autogirogivare utan medlemskap. Under 2018 och 2019 gjordes en satsning på att utveckla och stärka insamlingsverksamheten med målet att öka intäkterna från insamling från privatpersoner. Fokus har legat på att öka gåvogivandet, lojalisera existerande medlemmar och gåvogivare och få mer data kring deras engagemang och beteende. Första halvåret 2018 pågick ett intensivt arbete med att ta fram en ny grafisk profil för föreningen för att stärka varumärket och en ny hemsida med bättre tekniska förutsättningar för medlemsvärvning och insamling byggdes. Denna satsning tog stora personella och ekonomiska resurser i anspråk men var en nödvändighet för att skapa förutsättningar för insamlingsarbetets långsiktiga utveckling och resultat. 2018 ökade också Svenska Freds personalkostnader genom att vakanta tjänster tillsattes och ordföranden heltidsarvoderades utifrån kongressbeslut i maj 2018. Under 2019 har vi fortsatt arbetet med att öka gåvogivandet till Svenska Freds samt att bearbeta engångsgivare till att bli månadsgivare och medlemmar. Under 2019 genomfördes också kampanj som togs fram pro-bono av byrån Acne som genererade både synlighet och gåvor till Svenska Freds.

Svenska Freds omsättning och bidrag från staten har de senaste två åren minskat till följd av att föreningens internationella projekt successivt fasats ut. Fram till år 2018 hade Svenska Freds ett par Sida-finansierade projekt och program, varav ett större program i Myanmar. Det var framför allt verksamheten i Myanmar som bidrog till de avsevärt högre omsättningarna 2015-2018.

Autogirodragningar medlemsavgifter och gåvor (tkr)

Årtal	2015	2016	2017	2018	2019
Kronor (tkr)	3 011	2 840	2 674	2 504	2 669

Utveckling av intäktsslagen medlemsavgifter och gåvor i förhållande till insamlingskostnader

Årtal	2015	2016	2017	2018	2019
Medlemsavgifter	1 427	1 321	1 370	1 362	1 264
Gåvor	2 389	2 505	2 179	2 273	3 049
Totalt	**3 816**	**3 827**	**3 549**	**3 635**	**4 313**
- Insamlingskostnader	-838	-708	-844	-1 133	-1 353
Nettoinsamling	**2 979**	**3 119**	**2 704**	**2 502**	**2 960**
I/K-tal insamling	**4,6**	**5,4**	**4,2**	**3,2**	**3,2**

Bidrag från andra organisationer och staten

Årtal	2015	2016	2017	2018	2019
Bidrag andra organisationer	153	0	0	0	33
Bidrag staten	11 416	11 661	11 325	6 563	2 102
Totalt	**11 569**	**11 661**	**11 325**	**6 563**	**2 135**

Resultatutveckling

Årtal	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetsresultat	-290	342	1 081	-476	208
Resultat efter finansiella poster	71	307	1 081	-476	315
Balanserat resultat	63	289	1068	-500	-18

Eget kapital

Årtal	2015	2016	2017	2018	2019
Ändamålsbestämda medel	4 944	4 960	5 001	5 025	4 506
Balanserat kapital	-1 071	-829	239	-261	-279

Användning av finansiella instrument

Svenska Freds har det egna kapitalet placerat i KPA-Etisk Aktiefond och KPA Etisk Blandfond 2 , som bedöms uppfylla den av centralstyrelsen antagna Placerings- och investeringspolicyn, senast reviderad 2014-09-21.

Svenska Freds placerar inte kapital i företag eller företagsgrupper som tillverkar eller säljer krigsmateriel. Svenska Freds investerar inte heller kapital i verksamheter som producerar tobak, pornografi eller alkohol. Gåvor, testamenten och liknande i form av aktier och andra placeringsformer som inte överensstämmer med Placerings- och investeringspolicyn, skall avyttras omedelbart för att i stället omplaceras i av centralstyrelsen beslutade alternativa placeringar.

Medlemmar och engagemangsformer

Svenska Freds är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden medlemsrörelse med drygt 6000 individuella medlemmar och omkring drygt 750 autogirogivare utan medlemskap. Föreningen har i dagsläget sju aktiva lokalföreningar i Göteborg, Lund/Malmö, Nässjö, Stockholm, Tyresö (TUFF), Ulricehamn och Örebro. Lokalföreningarna bidrar till verksamheten genom bland annat inspirations- och kunskapsspridning i form seminarier, samtal, manifestationer och lokala debattinlägg. Det ideella engagemanget ökar våra möjligheter att värva fler medlemmar, stärka vår legitimitet, sprida kunskap om våra frågor, påverka och förändra. En del av medlemsavgifterna och gåvorna inkomna inom specifika geografiska områden där det finns en aktiv lokalförening tillfaller dem för att stödja ett aktivt lokalt fredsarbete. För att utbetalning till lokalförening ska kunna ske måste lokalföreningen ha skickat in årsmötesprotokoll och räkenskaper för det gångna året till riksorganisationen samt ha en aktiv styrelse. Lokalföreningarna är också skyldiga att följa riksorganisationens idéprogram och stadgar.

Med medlemsavgiften (240 kr/år) bidrar medlemmarna till att stötta det opinionsbildande påverkansarbetet och det ideella engagemanget. Vi återrapporterar och berättar kontinuerligt om vårt arbete genom vår hemsida, sociala medier, vårt nyhetsbrev och vår medlemstidning Pax. Medlemmarna erbjuds också att delta i medlemsaktiviteter som kongress och inspirationsmöten. Lokalföreningsanslutna medlemmar får utskick och erbjudande om att delta i lokala aktiviteter som varierar beroende på lokalförening.

Svenska Freds har två former för månadsgivande utan medlemskap. Fadder mot vapenexport och minor och Fadder för fred. Som fadder mot vapenexport och minor kan givare vara med och särskilt stötta Svenska Freds nedrustningsarbete medan fadder för fred innebär ett månadsgivande som stöttar hela verksamheten. Fadder för Fred är en gåvoform som först infördes efter ett förslag till Svenska Freds kongress 1979.

Påtryckare för Fred är en engagemangs- och givarform där individer skickar två färdigskrivna vykort tre till fyra gånger om året till av Svenska Freds utvalda makthavare eller organisationer som har bidragit till att skapa hållbar fred, eller som på något vis har motverkat detta arbete.

Utöver det ideella arbetet i lokalföreningarna har Svenska Freds under året haft ett antal personer som i olika utsträckning arbetat volontärt med olika uppdrag. Med undantag för ordföranden arbetar centralstyrelsen ideellt. Ledamöter från styrelsen har utöver sitt formella styrelseuppdrag bidragit till verksamheten bland annat genom att delta i interna arbetsgrupper. Svenska Freds hade under 2019 en praktikant som bidrog till arbetet inom verksamhetsområdet nedrustning.

Svenska Freds hade 2019 utbildningsverksamhet i form av seminarier och föreläsningar i skolor, lokalföreningar, för andra organisationer, ungdomsförbund, på Bokmässan och på MR-dagarna samt för beslutsfattare och andra makthavare.

Hållbarhetsupplysningar

Svenska Freds strävar efter att vara en hållbar organisation, ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Vi strävar efter att minimera miljöpåverkan och vara en klimatmedveten organisation där vi föregår med gott exempel genom vårt sätt att bedriva verksamheten. Alla aspekter av hållbarhet ska vägas in i sammanhang som resande, val av livsmedel, leverantörer och inköp av utrustning. Riktlinjer för detta finns formulerat i organisationens personalpolicy och uppförandekod. Telefonmöten och videokonferenser rekommenderas för att undvika onödigt resande. Huvudregeln vid resor är att i största möjliga utsträckning välja ett klimatsmart alternativ som tåg. Vid inköp ska om möjligt det alternativ som i sin produktion tagit hänsyn till miljö och mänskliga rättigheter väljas. På arrangemang som Svenska Freds anordnar är vegetarisk mat norm.

Till de sociala aspekterna av hållbarhet hör en arbetsmiljö och arbetsplatskultur som främjar ett hållbart arbetsliv för anställda och förtroendevalda. Grunden för ett mer systematiskt arbetsmiljöarbete lades 2014 genom att Svenska Freds styrelse introducerade en årlig medarbetarundersökning. Utifrån resultaten av de genomförda medarbetarundersökningarna har handlingsplaner tagits fram och arbetshälsa har varit högt prioriterat för Svenska Freds de senaste fyra åren. Specifika mål för en hållbar och hälsosam arbetssituation för alla anställda har funnit med i verksamhetsplanerna. 2015 infördes även ett friskvårdsbidrag utöver den friskvårdstimme alla anställda på Svenska Freds har rätt till. En ny personalhandbok antogs under 2017 för att tydliggöra arbetsvillkor och främja arbetshälsan.

Svenska Freds är anslutet till Arbetsgivaralliansen och följer deras kollektivavtal för ideella och idéburna organisationer. Kompetensutveckling uppmuntras aktivt och sker framför allt genom seminarier och utbildningsinsatser som finns att tillgå i organisationens nätverk, via medlemskap i andra organisationer och via myndigheter som Sida och FBA.

Årliga löne- och medarbetarsamtal genomförs och följs upp av generalsekreteraren med övrig anställd personal. Vice ordförandena har motsvarande samtal med generalsekreteraren och ett medarbetarsamtal med ordföranden.

Svenska Freds arbetar för jämställdhet och mångfald vid rekrytering av såväl anställd personal som förtroendevalda, medlemmar och andra som aktivt deltar i vår verksamhet och våra aktiviteter. Svenska Freds tillämpade under 2019 anonymiserat ansökningsförfarande vid rekrytering av fasta tjänster.

Inga former av diskriminering eller trakasserier accepteras och detta finns nedtecknat i Svenska Freds uppförandekod som reviderades 2018.

Styrelsen som valdes vid kongressen 2018 utgjordes av sju kvinnor (varav två suppleanter) och tre män (varav en suppleant).

Vi har en relativt jämn könsfördelning i vår medlemsbas där ca 54 procent identifierar sig som kvinnor och 46 procent som män.

Förväntad framtida utveckling

Svenska Freds ändamål kommer att ha fortsatt hög relevans de kommande åren. De finns ett stort behov av röster mot vapenexporten, ökad militarisering och militär upprustning. Fortsatt arbete behövs för att förbjuda kärnvapen samtidigt som nya vapen riskerar att utvecklas i och med utvecklingen av AI. Svenska Freds kommer att utöka arbetet mot autonoma dödliga vapen, så kallade mördarrobotar, de kommande åren.

Svenska Freds ska vara en relevant och inkluderande fredsrörelse som förändras med vår omvärld. Den framtida organisationsutvecklingen inkluderar frågan om ideellt engagemang och aktivism inom föreningen. Centralstyrelsen ska utifrån beslut på kongressen 2018 lägga fram rekommendationer till

kongressen 2020 kring att stärka det ideella engagemanget inom föreningen och vilka förändringar som behövs för att bidra till att uppnå detta. Folkbildning och att ge människor möjlighet att engagera sig och göra sina röster hörda är ett fortsatt viktigt uppdrag för Svenska Freds. Vi kommer också att fortsätta arbetet med att utveckla insamlingsverksamheten för att stärka föreningens resurser och kapacitet att bedriva ett effektivt fredsarbete nu och i framtiden.

I och med att värnplikten har återaktiverats och antalet inpliktade ska fördubblas under kommande år ökar sannolikheten att fler unga kommer att vara i behov av stöd och hjälp för att vapenvägra, totalvägra eller avbryta påbörjad militärtjänstgöring. Vi har det senaste året haft ett ökande antal unga och vårdnadshavare som tar kontakt med oss på Svenska Freds med frågor och oro. Utifrån Svenska Freds erfarenhet och historia och det ökade behovet kommer frågan att prioriteras de kommande åren.

Den av styrelsen antagna nya internationella strategin lägger större fokus på att utveckla de internationella aspekterna av Svenska Freds påverkansarbete snarare än biståndsfinansierad projektverksamhet med partnerorganisationer i andra länder. Det innebär att Svenska Freds de kommande åren kommer att fokusera på vilken roll Svenska Freds ska spela i internationella kampanjer och nätverk och på att söka projektmedel för verksamheten i Sverige.

Förvaltning

Svenska Freds håller kongress vartannat år och åren mellan kongresserna kan inspirationsmöten hållas för föreningens medlemmar. Kongressen är föreningens högsta beslutade organ. Medlemmarna fattar då beslut om inkomna förslag och väljer en centralstyrelse som är ansvarig för verksamheten mellan kongresserna. Idéprogrammet är föreningens grund och alla som håller med om innehållet kan bli medlemmar. Kongressen beslutar också om ett handlingsprogram som styr vad föreningen ska fokusera på de närmaste fyra åren. Handlingsprogrammet ligger sedan till grund för Svenska Freds verksamhetsplan. Presidiet, motsvarande en ledningsgrupp, består av ordföranden, de två vice ordförandena samt generalsekreteraren och är högsta beslutande instans mellan föreningens centralstyrelsemöten. Under 2019 hölls sammanlagt sex styrelsemöten.

Vid kongressen 2018 valdes sju ledamöter inklusive ordförande samt tre suppleanter till centralstyrelsen, för en period av två år. Styrelsens sammansättning 2018-2020 och närvaro på styrelsemöten 2019:

Ordförande
Agnes Hellström (1979) Författare och journalist. Omvald för 2018-2020. (6 av 6 möten)

Vice ordförande
Maj-Lis Follér (1946) Docent Göteborgs universitet. Nyvald för 2018-2020. (5 av 6 möten)
Henrik Fröjmark (1974) Policyrådgivare Act Svenska Kyrkan. Nyvald för 2018-2020. (5 av 6 möten)

Ledamöter
Petra Lind (1990) Projektledare Kommunikation och insamling Röda Korset. Nyvald för 2018-2020. (4 av 6 möten)
Camilla Orjuela (1972) Forskare freds- och utvecklingsforskning Göteborgs universitet. Nyvald för 2018-2020. (6 av 6 möten)
Liber Rodriguez Florez (1974) Produktägare PostNord AB. Omvald för 2018 – 2020. (6 av 6 möten)
Tora Törnquist (1991) Jurist och verksamhetsutvecklare på NÄTVERKET - Idéburen sektor Skåne. Nyvald för 2018-2020. (6 av 6 möten)

Suppleanter
Morteza Eslahchi (1984) Doktorand Stockholm universitet. Nyvald för 2018-2020. (3 av 6 möten)
Sofia Hultqvist (1983) Projektledare Fojo Media Institute. Omvald för 2018-2020. (5 av 6 möten)
Cilla Månsson (1985) Analytiker och projektledare Kantar Sifo. Nyvald för 2018-2020. (6 av 6 möten)

Samtliga styrelseledamöter förutom ordföranden arbetar oarvoderat. Ordföranden arvoderas till 100% med ett arvode på 31 824 kr/månad baserat på en heltidsarvodering fram till kongressen i maj 2020. Generalsekreterarens lön uppgick till 40 350kr/månad efter 2019 års lönerevidering.

Kongressen 2018 valde Clara Hamrén, Anna Widmark och Sara Farhoudi till ordinarie ledamöter i Svenska Freds valberedning, samt Rolf Lindahl och Anna Ek till suppleanter.

Kongressen valde även, för en period av två år, auktoriserad revisor Johan Andersson och som auktoriserad revisorssuppleant, Johanna Hellström, båda från Grant Thornton samt som föreningsrevisor Anders da Silva, Svenska Freds Göteborg och som föreningsrevisorsuppleant Hanna Mattsson, Stockholms Fredsförening.

Svenska Freds har ett kansli med anställd personal, under 2019 motsvarande ca 7 heltidstjänster. Kansliet leds av generalsekreteraren och ansvarar för att verksamheten genomförs enligt kongressens och styrelsens beslut. Kansliet ger stöd till lokalföreningar och enskilda medlemmar. All personal samt ordföranden har kontoret i Stockholm som huvudsakligt tjänstgöringsställe.

Övrig information

Svenska Freds innehar fyra 90-konton under *Svensk Insamlingskontroll* och är med på *Givarguidens Gröna lista*. 901-0851 (huvudkonto, Bankgirot), 900-4193 (huvudkonto, Bankgirot), 90 10 85-1 (underkonto, Plusgiro) och 90 04 19-3 (underkonto, Plusgiro).

Svenska Freds hemsida www.svenskafreds.se uppdateras löpande för att beskriva verksamheten. På hemsidan finns också Fredstidningen Pax att läsa.

Svenska Freds är medlem av Giva Sverige och uppfyller deras kvalitetskod.

Svenska Freds utser en ledamot till insamlingsstiftelsen Kvinna till Kvinna. Ledamoten representerar dock inte Svenska Freds.

Svenska Freds förvaltar följande stiftelser som tidigare förvaltats som fonder och del av Svenska Freds eget kapital:

- Stiftelsen Makarna Nils och Signe Eldh-Ekblads fredspris - registrerad av Länsstyrelsen 2018-12-29.
- Stiftelsen Nanny Johanssons fond -registrerad av Länsstyrelsen 2018-12-30.
- Stiftelsen Börjes Fredsfond - registrerad av Länsstyrelsen 2019-08-23.
- Stiftelsen Fredsfonden - registrerad av Länsstyrelsen 2019-07-25. (Svensk Freds styrelse är även styrelse för Fredsfonden)

Resultaträkning

(Belopp i tkr)

Verksamhetsintäkter	**Not**	**2019**	**2018**
Medlemsavgifter		1 264	1 362
Gåvor	**2,7**	3 049	2 273
Bidrag	**2**	2 135	6 563
Nettoomsättning		0	0
Övriga intäkter		225	151
Summa verksamhetsintäkter		**6 674**	**10 349**
Verksamhetskostnader	**3,4**		
Ändamålskostnader		-4 168	-8 926
(varav medlemskostnader)		*-1 317*	-605
Insamlingskostnader		-1 353	-1 133
Administrationskostnader		-945	-766
(varav medlemskostnader)		*-320*	-276
Summa verksamhetskostnader		**-6 466**	**-10 825**
Verksamhetsresultat		**208**	**-476**
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	**5**	107	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	**6**	0	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0
Summa resultat från finansiella investeringar		**107**	**0**
Resultat efter finansiella poster		**315**	**-476**
Årets resultat		**315**	**-476**

Förändring av ändamålsbestämda medel		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)	315	-476
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	0	0
Ändamålsbestämning av medel	-334	-24
Kvarstående belopp för året/balanserat resultat	**-18**	**-500**

Balansräkning

(Belopp i tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för programvara	8	222	298
		222	**298**
Matriella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	45	50
Nedlagda utgifter på annans fastighet	9	14	21
		59	**71**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	861	425
Andra långfristiga fordringar		0	0
		861	**425**
Summa anläggningstillgångar		**1 142**	**794**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		52	11
Övriga fordringar		52	96
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	157	199
		260	**307**
Kassa och bank		4 581	4 546
Summa omsättningstillgångar		**4 841**	**4 852**
Summa tillgångar		**5 983**	**5 646**

(Belopp i tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel, ändamålet A - J		4 506	5 025
Balanserat resultat		-279	-261
		4 227	**4 765**
Långfristiga skulder	12		
Övriga skulder		25	7
		25	**7**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		67	101
Skulder till stiftelserna		782	0
Övriga skulder		54	31
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	828	743
		1 730	**874**
Summa eget kapital och skulder		**5 983**	**5 646**

Förändring av eget kapital

(Belopp i tkr)

	Ingående balans 2019-01-01	Ändamåls-bestämt av givare	Ändamåls-bestämt av styrelsen	Ändamåls-bestämt av årsstämman	Utnyttjade ändamålsbe-stämda medel från tidigare år	Nybildade stiftelsernas ändamålsbest ämda medel	Årets resultat	Utgående balans 2019-12-31
A	138				0	-138	0,00	0
B	0,39				-0,20		0,00	0,20
C	40				-0,20		0,00	40
D	81					-81	0,00	0
E	562					-562	0	0
F	231	358		25	-49		0	564
G	25				-0,20			25
H	31				-0,20	-31		0
I	40		-40		-0,20			0
J	3 877							3 877
Balanserat resultat	-261						-18	**-279**
Totalt eget kapital	4 765	358	-40	25	-50	-812	-18	**4 227**

Ändamålsbestämda medel A: Makarna Nils och Signe Eldh-Ekblads fredspris, att årligen delas ut. Registrerades av Länsstyrelse som en stiftelse 2018-12-29.

Ändamålsbestämda medel B: Holger Erikssons fond och fredspris, att årligen uppmärksamma föreningsmedlemmar som i många år verkat för Svenska freds i stiftarens anda.

Ändamålsbestämda medel C: Carl Lindhagens Jubileumsfond, vart fjärde år utdelas stipendier till fredsintresserade ungdomar för att delta i internationella kurser med mera utomlands.

Ändamålsbestämda medel D: Börjes Fredsfond, att uppmärksamma fredsaktiva, i första hand ungdomar, som ämnar göra eller gjort utomordentliga insatser för freden. Registrerades av Länsstyrelse som stiftelsen 2019-08-23.

Ändamålsbestämda medel E: Fredsfonden, syftet är att stödja forskning och arbete för att föregripa och förebygga väpnade konflikter. Registrerades av Länsstyrelse som en stiftelse 2019-07-25.

Ändamålsbestämda medel F: Kampfonden för frigörelse från militarism, kan användas för stöd till bl a vapenvägrare och till utåtriktat fredsarbete inom Svenska Freds.

Ändamålsbestämda medel G: Ändamålsbestämda medel till minne av Holger Eriksson och Fredsmonumentet, att användas till restaurering av Fredsmonumentet i Morokullen eller till annan verksamhet inom Svenska Freds som har koppling till Fredsmonumentet och Fredsplatsen.

Ändamålsbestämda medel H: Nanny Johanssons fond, användas för ordnande av fredsmöten och föredrag med mera och går direkt till Svenska Freds varje år. Registrerades av Länsstyrelse som en stiftelse 2018-12-30.

Ändamålsbestämda medel I: Petterssonska Donationsfonden och E A Lindbloms fond, deras avkastning användes till föreningens verksamhet utan några särskilda föreskrifter.

Ändamålsbestämda medel J: Före detta Arvsfonden till Minne av Harry Johansson, makarna Johansson, Maja Hellgren, Henning Johansson och Ivan Martin, är Svenska Freds eget kapital som ska användas i föreningens verksamhet.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sverige styrande riktlinjer för årsredovisning.

Verksamhetsintäkter värderas, om inget annat anges, till verklig värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i insamlingsorganisationen och redovisas vid inbetalning från medlem och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor avser främst insamlade medel från privatpersoner och företag. **Bidrag** betecknar medel som erhållits av externa bidragsgivare/institutionella givare efter ansökan, där det finns vissa villkor som föreningen måste uppfylla och där det finns återbetalningsskyldighet till motparten om villkoren inte uppfylls. **Gåvor** redovisas normalt enligt kontantprincipen. **Bidrag** redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader för t. ex administration redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter avser intäkter som inte är primära för organisationen, som t.ex föreläsningsarvoden.

Ändamålskostnader anses vara samtliga kostnader förknippade med verksamhetsområdena Fredsbyggande, Nedrustning samt Organisation inklusive kommunikation.

Insamlingskostnader är alla sådana som direkt eller indirekt kan förknippas med skäliga och verkliga fundraisingkostnader.

Administrativa kostnader är alla sådana kostnader som inte skäligen kan fördelas ut på huvudverksamhetensområdena eller påföras insamlingsverksamheten, utan torde vara nettokostnaden för den fasta administrationen.

Leasingavtal redovisas linjärt under leasingperioden.

Ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Pensionsavgifterna redovisas som en kostnad det år pensionen tjänas in.

I balansräkningen värderas tillgångar, skulder och avsättningar till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan (och nedskrivningar). För immateriella tillgångar är avskrivningstiden 5 år och för materiella tillgångar 4 år.

Finansiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet med tillägg för direkta transaktionsavgifter. **Kundfordringar** värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Not 2 Insamlade medel

(Belopp i tkr)

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	**2019**	**2018**
Insamlade medel		
Allmänheten	2 311	2 253
Företag	253	20
Andra organisationer	485	0
Summa (a)	**3 049**	**2 273**

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen	**2019**	**2018**
Insamtade medel (uppskattade belopp - ej bokfört)		
Annonser:		
Dagens ETC AB	50	0
Veckans Affärer	5	0
Ordfront magasin	8	0
Alm&Möller	143	0
JCDecaux Sverige AB	975	0
Summa (b)	**1 181**	**0**

Utöver det som specificeras i tabellen har även gåvor erhållits i form av bioreklam, dels på Capitol vid 24 visningar i september 2019, dels på BioRio där det saknas data på antalet visningar. De båda biograferna säljer vanligtvis inte reklamplats så har därför inte kunnat uppskatta det ekonomiska värdet av den reklam som Svenska Freds fick.

Bidrag som redovisats som intäkt	**2019**	**2018**
Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)		
Andra organisationer	33	0
Summa insamlade medel (c)	**33**	**0**
Offentliga bidrag		
Sida	0	4 807
Folke Bernadotteakademin	2 102	1 654
Arbetsförmedlingen	0	102
Summa (d)	**2 102**	**6 563**
Summa bidrag som redovisats som intäkt	**2 135**	**6 563**

Totala insamlade medel består av följande:	**2019**	**2018**
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen (a)	3 049	2 273
Gåvor som inte har redovisats i resultaträkningen (b)	1 181	0
Privaträttsliga bidrag som redovisats som intäkt (c)	33	6 563
Summa insamlade medel	**4 263**	**8 836**

Not 3 Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	2019		2018	
	Antal anställda	**Varav män**	**Antal anställda**	**Varav män**
Sverige	7	1	9	1
Totalt	**7**	**1**	**9**	**1**

Könsfördelning bland styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare

	2019		2018	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelse ledamöter	7	2	7	2
Generalsekreterare och andra ledande befattningshavare	1	0	1	0

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

(Belopp i tkr)	**2019**	**2018**
Löner och andra ersättningar:		
Styrelse och generalsekreterare	878	827
Övriga anställda	1873	2628
Totala löner och ersättningar	**2 751**	**3 455**
Sociala kostnader	1071	1367
(varav pensionskostnader exkl. löneskatt)	(183)	(224)
Summa löner, ersättningar och sociala kostnader	**3 822**	**4 821**

Av pensionskostnaderna avser 48 tkr (45 tkr) organisationens styrelse och generalsekreterare.

Avtal om avgångsvederlag

Varken någon i styrelsen, generalsekreteraren eller annan anställd har avtal om avgångsvederlag.

Lån till ledande befattningshavare och transaktioner med närstående

Förekommer ej.

Löner och andra ersättningar fördelade per land

Förekommer ej.

Not 4 Leasing

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen leasar kontorslokalen på Polhemsgatan 4 i Stockholm. Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2021 och är möjligt att förlänga med tre år i taget. I lokalhyran ingår uppvärmning och vatten. Det är föreningens ansvar att sköta renoveringsbehov och underhåll av lokalen. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 310 tkr (297 tkr).
Med Citedo har organisationen under 2018 förlängd leasingavtal för en skrivare. Detta avtal löper på 36 mån. Avtalet kan sägas upp minst tre månader innan avtalenstidens slut. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 25 tkr (22 tkr).

Not 5 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

(Belopp i tkr)

	2019	**2018**
Utdelningar	0,0045 *	0,0055 *
Realisationsresultat vid försäljningar	107,46	0,00
Summa	**107,469**	**0,006**

* Avser SAAB B 1 st.

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

(Belopp i tkr)

	2019	**2018**
Räntor	0,00	0,02
Summa	**0,00**	**0,02**

Not 7 Exeptionella intäkter och kostnader

(Belopp i tkr)

	2019	**2018**
AB Kvällstidningen Expressen -annons	-189	0
AB Kvällstidningen Expressen -rabatt på annons	189	0
Dagens Industri AB -annons	-64	0
Dagens Industri AB -rabatt på annons	64	0
Gåva till Kampfonden	358	0
Summa	**358**	**0**

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

(Belopp i tkr)

Balanserade utgifter för programvara	**2019**	**2018**
Ingående anskaffningsvärde	694	333
Årets aktiverade utgifter	0	362
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**694**	**694**
Ingående avskrivningar	-396	-257
Årets avskrivningar	-77	-139
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-473**	**-396**
Utgående redovisat värde	**222**	**298**

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

(Belopp i tkr)

Inventarier och verktyg	**2019**	**2018**
Ingående anskaffningsvärde	199	219
Inköp	17	20
Försäljning och utrangeringar	-3	-40
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**214**	**199**
Ingående avskrivningar	-181	-206
Försäljningar och utrangeringar	3	39
Årets avskrivningar	-11	-14
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-189**	**-181**
Utgående redovisat värde	**24**	**18**

Installationer	**2019**	**2018**
(Belopp i tkr)		
Ingående anskaffningsvärde	71	45
Inköp	0	25
Försäljning och utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**71**	**71**
Ingående avskrivningar	-50	-40
Årets avskrivningar	-7	-9
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-57**	**-50**
Utgående redovisat värde	**14**	**21**

Datorer	**2019**	**2018**
(Belopp i tkr)		
Ingående anskaffningsvärde	107	103
Inköp	0	42
Försäljning och utrangeringar	-8	-38
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**99**	**107**
Ingående avskrivningar	-76	-98
Försäljningar och utrangeringar	8	35
Årets avskrivningar	-10	-13
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-78**	**-76**
Utgående redovisat värde	**21**	**31**
Utgående totalt värde anläggningstillgångar	**281**	**369**

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

(Belopp i tkr)	**2019**	**2018**
Ingående anskaffningsvärde	425	425
Förvärv	861	0
Försäljningar	-425	0
Utgående anskaffningsvärde	**861**	**425**
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**0**	**0**
Utgående redovisat värde	**861**	**425**

Specifikation av värdepapper, antal aktier	Redovisat värde	Redovisat värde
SAAB, 1 st	0,19	0,19
Summa	**0,19**	**0,19**

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

(Belopp i tkr)	**2019**	**2018**
Förutbetalda hyror	79	76
Handelsbanken	0	2
Citedo	10	12
Sector Alarm AB	0	1
Posten (portomaskin)	6	13
Space2U	0,9	0,9
Forum Syd	8	0
Kommed AB	7	6
Com Hem AB	0,7	0,7
Författarcentrum Öst	0	0,4
Folk och Försvar	0	4
Fora	0	0,6
River Cresco AB	0	8
Tholin&Larsson	0,6	0
NewsMachine AB	4	0
Simployer Solution AS	0,7	0
FAR Akademi	0,6	0,6
Visma	5	0
Bidrag från Kampfonden	-20	0
Refugees welcome pris	3	0
Riksbanken	9	28
Övriga poster	43	47
Summa	**157**	**199**

Not 13 Långfristiga skulder

Av långfristiga skulder förfaller inga till betalning senare än 5 år efter balansdagen.

Not 14 Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

(Belopp i tkr)

I posten ingår skulder avseende offentliga bidrag (Sida och andra myndigheter) med 0 kr.
Alla villkor avseende erhållna offentliga bidrag 2019 är uppfyllda.

Not 15 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

(Belopp i tkr)

	2019	2018
Upplupna räntekostnader	0	0
Semesterlöner	518	454
Upplupna sociala avgifter	73	77
Övriga poster:		
Övriga interimsskulder	165	142
Medlemsavgifter avseende nästföljande år	8	5
Personalens källskatt	64	65
Skulder till personal	0	0
Summa	**828**	**743**

Not 16 Ställda säkerheter

Bankgaranti (Handelsbanken) på 132 000 kr utställd till Brf Bigarråträdet 2 (hyresvärd), avseende Svenska Freds kontor på Polhemsgatan 4 i Stockholm.

Not 17 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Svenska Freds har även för 2020 inom ramen för Fredsmiljonen beviljats ett större verksamhetsbidrag av Folke Bernadotteakademin.

Coronapandemin som drabbat samhällen världen över efter räkenskapsårets utgång påverkar Svenska Freds verksamhet på flera sätt och kan komma att få effekter på Svenska Freds ekonomiska utveckling. Det är i dagsläget inte möjligt att förutse i vilken omfattning men risken finns att intäkter från medlemsavgifter, gåvor och donationer kommer att minska. Samtidigt ser vi att Svenska Freds ändamål kommer att vara fortsatt relevant och kanske än mer angeläget än tidigare för de som önskar se en annan säkerhetspolitik som utgår från mänsklig säkerhet.

Stockholm 5 mars 2020

Agnes Hellström
Ordförande

Henrik Fröjmark
Vice ordförande

Maj-Lis Follér
Vice ordförande

Karin Wall Härdfeldt
Generalsekreterare

Liber Rodriguez Florez
Ledamot

Petra Lind
Ledamot

Tora Törnqvist
Ledamot

Camilla Orjuela
Ledamot

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har lämnats den 13/4 2020.

Grant Thornton Sweden AB

Johan Andersson
Auktoriserad revisor

Anders da Silva
Föreningsrevisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till kongressen i Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Org.nr. 802001-0602

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Det registrerade revisionsbolagets ansvar" samt "Den förtroendevalde revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen för år 2019.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 13/4-2020

Grant Thornton Sweden AB

Johan Andersson
Auktoriserad revisor

17/4 -2020

Anders da Silva
Föreningsrevisor

NED MED VAPNEN

"Och så går kriget och fredens försvarare runt i en evig cirkel.
Och så länge ingen försöker förstå den andre stämmer teserna.

Ty varje våldshandling kränker någons rätt.

Och förr eller senare söker den förorättade göra sina anspråk
gällande och en ny konflikt bryter ut.

Så bär varje krig inom sig fröet till ett nytt.
Så ock denna gång.
"..."
Men vartill tjäna detta vapenskrammel om man ej ämnar angripa?
frågade jag.

Du är naiv.
Vi rusta bara av försiktighet. Och de andra? I avsikt att
överfalla oss? Men även de säga att de bara rusta av försiktighet.
Det är bara bakslughet. Det säga de bara som en förevändning för
att få rusta så mycket mer.

En orm som biter sig i stjärten, vars början och slut är falskhet och lögn."

Texten är ett utdrag ur förlagsversionen av "Ned med vapnen!". Översättning: Axel Rydstam, förlag: Colombine Teaterförlag, Stockholm. "Ned med vapnen!" skrevs av Nobelpristagaren Bertha von Suttner 1889 och har dramatiserats av författaren Stina Oscarson. Teatern spelades 2018 och 2019 på Kulturhuset Stadsteatern med Robert Fux i rollen som Marta. Vid Folk och försvars rikskonferens i Sälen 2019 satte Svenska Freds upp en platsspecifik version av pjäsen.

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

VAR MED I ARBETET FÖR HÅLLBAR FRED - GE EN GÅVA

SVENSKA FREDS OCH SKILJEDOMSFÖRENINGEN

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen är en förening för människor som är övertygade om att konflikter kan lösas utan våld och att krig kan förebyggas genom samarbete, ekonomiska medel och diplomati. Vi arbetar för hållbar fred genom att sprida kunskap, bilda opinion och påverka politiker.

Läs mer på svenskafreds.se/stod-oss